

Bryssel den 31.10.2019
COM(2019) 557 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Rapport om den europeiska koldioxidmarknadens funktion

Innehåll

Förteckning över akronymer och förkortningar	2
SAMMANFATTNING.....	3
1. INLEDNING.....	4
2.1 Verksamheter, anläggningar och luftfartygsoperatörer som omfattas	6
2.2 Unionsregistret och Europeiska unionens transaktionsförteckning (EUTL)	8
3. KOLDIOXIDMARKNADENS FUNKTION 2018.....	9
3.1 Tillgång: utsläppsrätter i omlopp	10
3.1.1 Tak	10
3.1.2 Utfärdade utsläppsrätter	12
3.1.2.1. Gratis tilldelning	12
3.1.2.2 NER300-programmet och innovationsfonden	15
3.1.2.3 Kompensation för indirekta koldioxidkostnader.....	16
3.1.2.4 Auktionering av utsläppsrätter	19
3.1.2.5 Undantag från fullständig auktionering för el- och värmeproduktion	22
3.1.3 Internationella reduktionsenheter.....	25
3.2. Efterfrågan: utsläppsrätter som har tagits ur omlopp.....	25
3.3. Balansera tillgång och efterfrågan	26
4. LUFTFART	30
5. MARKNADSÖVERSIKT	32
5.1. Utsläppsrätternas rättsliga egenskaper och skattebehandling	33
6. ÖVERVAKNING, RAPPORTERING OCH VERIFIERING AV UTSLÄPP	35
7. ÖVERSIKT ÖVER ADMINISTRATIVA ORDNINGAR	37
8. EFTERLEVNAD OCH VERKSTÄLLANDE	38
9. SLUTSATSER OCH UTSIKTER.....	39
BILAGA	40

Förteckning över akronymer och förkortningar

AVR	Förordningen om ackreditering och verifiering
CA	Behörig myndighet
CCS	Avskiljning och lagring av koldioxid
CCU	Avskiljning och användning av koldioxid
CDM	Mekanismen för ren utveckling
CER	Certifierad utsläppsminskning
Corsia	Systemet för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp inom internationell luftfart
CSCF	Sektorsövergripande korrigeringsfaktor
EA	Det europeiska ackrediteringssamarbetet
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EES	Europeiska miljöbyrån
EEX	European Energy Exchange
EIB	Europeiska investeringsbanken
ERU	Utsläppsminskningenheter
Esma	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten
EU ETS	EU:s utsläppshandelssystem
EUTL	Europeiska unionens transaktionsförteckning
GHG	Växthusgas
Icao	Internationella civila luftfartsorganisationen
ICE	InterContinental Exchange Futures Europe
InnovFin EDP	Energidemonstrationsprojekten InnovFin
JI	Mekanismen för gemensamt genomförande
MAR	Förordningen om marknadsmissbruk
Mifid II	Direktivet om marknader för finansiella instrument
Mifir	Förordningen om marknader för finansiella instrument
MRR	Förordningen om övervakning och rapportering
MRVA	Övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering
MSR	Reserv för marknadsstabilitet
NAB	Nationellt ackrediteringsorgan
NER	Reserven för nya deltagare

OTC	Over-the-counter
PFC	Perfluorkarboner
RES	Förnybara energikällor
SARPs	Corsiabaserade standardbestämmelser och rekommendationer
TNAC	Totala antalet utsläppsrätter i omlopp

SAMMANFATTNING

Under 2018 minskade utsläppen från anläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem med 4,1 % jämfört med 2017. Minskningen skedde framför allt inom el- och värmeproduktion, medan utsläppen från industrin minskade enbart något (se tabell 7 i avsnitt 3.2). De verifierade utsläppen från luftfarten fortsatte att öka, och ökningen uppgick till 3,9 % jämfört med 2017 (se tabell 8 i avsnitt 4).

Efter antagandet av det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ligger nu fokus på att genomföra de nya bestämmelserna innan fas 4 inleds. Genomförandet pågår för fullt, och de senaste åren har ny genomförandelagstiftning antagits beträffande koldioxidläckageförteckningen, regler för gratis tilldelning, innovationsfonden, auktionering, övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering samt unionsregistret (se kapitlen 2.2, 3.1.2 och 6.1).

Överskottsindikatorn för reserven för marknadsstabilitet offentliggjordes för tredje gången och uppgick till 1 654 909 824 utsläppsrätter. I och med offentliggörandet kommer utsläppsrätter att fortsätta att placeras i reserven, vilket innebär att auktioneringsvolymen kommer att minska med nära 40 % eller nästan 397 miljoner utsläppsrätter 2019 (se kapitel 3.3).

En förstärkt prissignal för koldioxid på den europeiska koldioxidmarknaden ledde till att auktioneringen av utsläppsrätter gav medlemsstaterna rekordintäkter på ungefär 14 miljarder euro under 2018. Medlemsstaterna använde eller planerade att använda nästan 70 % av dessa intäkter för angivna klimat- och energirelaterade ändamål under årets lopp (se kapitel 3.1.2.4).

1. INLEDNING

EU:s utsläppshandelssystem har sedan 2005 varit hörnstenen i EU:s strategi för att minska utsläppen av växthusgaser från industrin och från el- och värmeproduktionssektorn. Systemet bidrar i betydande grad till EU:s mål att minska unionens totala växthusgasutsläpp med 20 % jämfört med 1990 års nivåer till 2020. EU är visserligen på god väg att klara och till och med överträffa detta mål, men för att nå målet om en minskning av utsläppen med minst 40 % (enligt EU:s nuvarande klimat- och energipolitiska ram inför 2030) och med minst 50 %, med sikte på 55 % på ett ansvarsfullt sätt (mot bakgrund av de politiska riktlinjerna¹ för den tillträdande kommissionen), krävs det fortsatta framsteg.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sv.pdf

Den reviderade lagstiftningen om EU:s utsläppshandelssystem² för fas 4 trädde i kraft i april 2018 och antagandet av genomförandelagstiftningen för den fjärde handelsperioden går nu snabbt framåt. Under det senaste året har det antagits genomförandelagstiftning om den nya koldioxidläckageförteckningen och regler för gratis tilldelning, och den rättsliga ramen för unionsregistersystemet har reviderats för att göra de anpassningar som krävs för fas 4. Driftsbestämmelser har fastställts för innovationsfonden – utsläppshandelssystemets huvudinstrument för finansiering av koldioxidsnål innovativ teknik och banbrytande innovation inom fas 4. Samtidigt har auktioneringsförordningen reviderats för att möjliggöra auktionering av de första 50 miljoner utsläppsrätterna för innovationsfonden under 2020. I augusti 2019 antog kommissionen en andra revidering för att inrätta den institutionella ramen för auktionering av utsläppsrätter för innovations- och moderniseringsfonderna under fas 4. Sist men inte minst har ramen för övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering inom EU:s utsläppshandelssystem uppdaterats för att förbättra och förtydliga befintliga bestämmelser utifrån erfarenheten från genomförandet av fas 3. Kommissionen arbetar skyndsamt med att färdigställa de kvarstående genomförandebestämmelserna, och målet är att de ska antas före januari 2021 då den nya handelsperioden inleds.

De lagstiftningsändringar som beslutats under senare år för att ta itu med överskottet av utsläppsrätter på koldioxidmarknaden har börjat ge resultat. Överskottsindikatorn för reserven för marknadsstabilitet har publicerats för tredje gången sedan offentliggörandet av den senaste rapporten om koldioxidmarknaden. Baserat på indikatorn och den reviderade lagstiftningen om EU:s utsläppshandelssystem kommer auktionsvolymerna att minska med nästan 400 miljoner utsläppsrätter under 2019, vilket motsvarar 24 % av överskottet.

Förra året präglades också av ett ökat förtroende från marknadsaktörernas sida, vilket visade sig i en förstärkt prissignal för koldioxid. Det högre priset på utsläppsrätter medförde en betydande ökning av medlemsstaternas totala auktionsintäkter – under 2018 var de totala intäkterna på 14 miljarder euro, vilket är mer än det dubbla jämfört med 2017. Nästan 70 % av dessa intäkter användes (eller planerades att användas) för angivna klimat- och energirelaterade ändamål under 2018, utifrån de uppgifter som medlemsstaterna lämnat.

Denna rapport om den europeiska koldioxidmarknadens funktion läggs fram i enlighet med kraven i artiklarna 10.5 och 21.2 i direktiv 2003/87/EG³ (direktivet om EU:s utsläppshandelssystem). Såsom fastställs i direktivet är syftet med denna rapport att ge en regelbunden ögonblicksbild av utvecklingen på den europeiska koldioxidmarknaden under året.

Denna rapport omfattar år 2018, men en del initiativ som har lagts fram eller beslutats under första halvåret 2019 presenteras också.

De uppgifter som används i denna rapport är de som fanns offentligt tillgängliga och som kommissionen hade tillgång till vid utgången av juni 2019, om inte annat anges⁴. Allmän information om och beskrivningar av EU:s utsläppshandelssystem visas i texttrutor i rapporten.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 av den 14 mars 2018 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814 (EUT L 76, 19.3.2018, s. 3).

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁴ Det slutdatum som användes var den 28 juni 2019.

2. INFRASTRUKTUREN FÖR EU:S UTSLÄPPSHANDELSSYSTEM

2.1 Verksamheter, anläggningar och luftfartygsoperatörer som omfattas

EU:s utsläppshandelssystem tillämpas i de 31 länder som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Genom systemet begränsas utsläppen från nästan 11 000 kraftverk och produktionsanläggningar samt från mer än 500 flygbolag med trafik mellan flygplatser inom EES. Systemet omfattar omkring 39 % av EU:s växthusgasutsläpp.

De sektorer med fasta anläggningar som under fas 3 (2013–2020)* ska regleras av EU:s utsläppshandelssystem är energiintensiva industrier, däribland kraftverk och andra förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på > 20 MW (utom anläggningar för farligt avfall eller kommunalt avfall), oljeraffinaderier, koksverk och anläggningar för produktion av järn och stål, klinker, glas, kalk, tegel, keramiska produkter, massa, papper och kartong, aluminium, petrokemiska produkter, ammoniak, salpetersyra, adipinsyra, glyoxal och glyoxalsyra samt anläggningar för avskiljning, transport i rörledningar och geologisk lagring av koldioxid.

När det gäller luftfarten var EU:s utsläppshandelssystem begränsat till flygningar inom EES-området under perioden 2013–2016, i avvaktan på att Internationella civila luftfartsorganisationen (Icao) skulle fatta beslut om en global strategi. För att främja utvecklingen av systemet för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp inom internationell luftfart (Corsia) förlängdes den EES-interna räckvidden för luftfarten fram till 2023 under 2017 (se kapitel 4).

EU:s utsläppshandelssystem omfattar koldioxidutsläpp (CO₂) men även dikväveoxidutsläpp (N₂O) från all produktion av salpetersyra, adipinsyra, glyoxal och glyoxalsyra och utsläpp av perfluorkolväten (PFC) från aluminiumproduktion. Deltagandet i EU:s utsläppshandelssystem är obligatoriskt, men i vissa sektorer omfattas bara anläggningar över en viss storlek. Dessutom kan de deltagande länderna utesluta små anläggningar (som släpper ut mindre än 25 000 ton koldioxidekvivalenter) från systemet om alternativa och likvärdiga åtgärder har vidtagits. Mycket små utsläppskällor (med rapporterade utsläpp på mindre än 2 500 ton koldioxidekvivalenter under de senaste tre åren) får undantas från EU:s utsläppshandelssystem under fas 4, förutsatt att det finns förenklade övervakningssystem för att bedöma storleken på deras utsläpp. De deltagande länderna kan också lägga till fler sektorer och växthusgaser till utsläppshandelssystemet (så kallat *opt-in*).

* Information om faserna 1 och 2 i EU:s utsläppshandelssystem finns här: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_en

Enligt de artikel 21-rapporter som de deltagande länderna⁵ lämnade in 2019 fanns det under 2018 totalt 10 744 anläggningar med utsläppsrätter.

Liksom under tidigare år var de bränslen som förbrändes inom EU:s utsläppshandelssystem till största delen fossila 2018. 29 länder rapporterade emellertid också att biomassa användes i samband med 2 181 anläggningar (20,3 % av samtliga anläggningar). Två länder (Liechtenstein och Malta)

⁵ Vid hänvisningar till artikel 21-rapporterna omfattar uttrycken ”deltagande länder” eller ”länder” de 28 EU-medlemsstaterna plus EES-länderna (Island, Norge och Liechtenstein).

rapporterade inte någon användning av biomassa. De totala koldioxidutsläppen från biomassa uppgick till cirka 151 miljoner ton 2018 (9 % av de rapporterade utsläppen inom EU:s utsläppshandelssystem), vilket är en liten ökning jämfört med omkring 145 miljoner ton 2017 (8 % av de rapporterade utsläppen inom EU:s utsläppshandelssystem). Av dessa hade 99,2 % en emissionsfaktor på noll⁶. Inget land rapporterade användning av biobränslen hos luftfartygsoperatörer för 2018, medan Sverige var det enda som rapporterade detta för två luftfartygsoperatörer 2017.

Sett till indelningen i anläggningskategorier på basis av årliga utsläpp⁷ visar uppgifterna från 2018 att 72 % av anläggningarna tillhörde kategori A, 21 % kategori B och 7 % kategori C, liksom tidigare år. 6 113 anläggningar rapporterades som ”anläggningar med låga utsläpp”⁸ (57 % av det totala antalet).

När det gäller anläggningar som ingår i EU:s utsläppshandelssystem och som dessutom återfinns i förteckningen över anläggningar som släpper ut andra gaser än koldioxid rapporteras att tillstånd har utfärdats för primäraluminium och perfluorkarboner (PFC) i tolv länder (Frankrike, Grekland, Island, Italien, Nederländerna, Norge, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Storbritannien, Sverige och Tyskland), samt för produktion av salpetersyra och dikväveoxidutsläpp i 20 länder (undantagen är Cypern, Danmark, Estland, Irland, Island, Lettland, Liechtenstein, Luxemburg, Malta, Slovenien och Spanien). När det gäller de återstående dikväveoxidsektorerna – adipinsyra samt glyoxal och glyoxalsyra – rapporteras framställning i tre (Tyskland, Frankrike och Italien) respektive två länder (Tyskland och Frankrike). Endast Norge och Österrike rapporterade koldioxidavskiljnings- och lagringsverksamhet.

Precis som förra året har sju länder (Frankrike, Island, Italien, Kroatien, Slovenien, Spanien och Storbritannien) utnyttjat möjligheten att utesluta små utsläppskällor från EU:s utsläppshandelssystem i enlighet med artikel 27 i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem. Den totala mängd utsläpp som uteslöts 2018 uppgick till ungefär 2,92 miljoner ton koldioxid (cirka 0,17 % av de totala verifierade utsläppen, jämfört med 0,16 % året dessförinnan).

Enligt artikel 21-rapporterna 2019 har hittills åtta länder (Belgien, Danmark, Frankrike, Kroatien, Liechtenstein, Litauen, Nederländerna och Ungern) utnyttjat bestämmelsen i artikel 13 i förordningen om övervakning och rapportering⁹ om att tillåta förenklade övervakningsplaner när riskerna är låga. När det gäller luftfartygsoperatörer med låga utsläpp har tre länder (Belgien, Island och Polen) rapporterat att de utnyttjade denna bestämmelse under 2018.

Under 2018 rapporterades att 655 luftfartygsoperatörer hade en övervakningsplan (jämfört med 541 under 2017 och 503 under 2016). Av de rapporterade operatörerna var 50 % (328) kommersiella,

⁶ Inom EU:s utsläppshandelssystem fastställs emissionsfaktorn för biomassa till noll om definitionen av begreppet ”biomassa” tillgodoses och om – vad biobränslen och flytande biobränslen beträffar – hållbarhetskriterierna enligt artikel 17.1 i direktiv 2009/28/EG (direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor) uppfylls. Inga utsläppsätter behöver överlämnas för utsläpp med emissionsfaktor noll. I 2019 års artikel 21-rapporter rapporterade tre deltagande länder (Lettland, Litauen och Danmark) endast energiinnehållet i biomassa med emissionsfaktor noll och inte de faktiska utsläppen. Deras utsläpp räknas därför inte med i de totala utsläppen.

⁷ Kategori C-anläggningar släpper ut mer än 500 000 ton koldioxidekvivalenter per år, kategori B-anläggningar mellan 500 000 och 50 000 ton koldioxidekvivalenter per år och kategori A-anläggningar mindre än 50 000 ton per år. Se kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 av den 21 juni 2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 181, 12.7.2012, s. 30).

⁸ Som ”anläggningar med låga utsläpp” betecknas kategori A-anläggningar vilka släpper ut mindre än 25 000 ton koldioxidekvivalenter per år (se artikel 47.2 i förordning (EU) nr 601/2012).

⁹ Kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 av den 21 juni 2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 181, 12.7.2012, s. 30).

medan återstående 50 % (327) var icke-kommersiella.¹⁰ Totalt 287 stycken (44 %) räknades som små utsläppskällor (jämfört med 280 (52 %) 2017 och 249 (50 %) 2016).

2.2 Unionsregistret och Europeiska unionens transaktionsförteckning (EUTL)

I unionsregistret och Europeiska unionens transaktionsförteckning registreras kontoinnehavarnas allmänna utsläppsrätter och utsläppsrätter för luftfart samt transaktioner med dessa mellan kontona. De drivs och underhålls av kommissionen, medan de nationella registeradministratörerna i de deltagande länderna fortsätter att fungera som kontaktpersoner för företrädarna för kontona (företag eller fysiska personer). Unionsregistret innehåller konton för fasta anläggningar och luftfartygsoperatörer, medan EUTL automatiskt kontrollerar, registrerar och godkänner alla transaktioner mellan kontona och på så sätt säkerställer att alla transfereringar överensstämmer med reglerna för EU:s utsläppshandelssystem.

Uppgifterna i unionsregistret och EUTL är en viktig källa till information för olika typer av rapportering inom ramen för utsläppshandelssystemet, till exempel för beräkningen av överskottsindikatorn för reserven för marknadsstabilitet (se kapitel 3.3) och Europeiska miljöbyråns (EEA) rapportering. EUTL ger också insyn i EU:s utsläppshandelssystem genom att offentliggöra* uppgifter om hur fasta anläggningar och luftfartygsoperatörer uppfyller bestämmelserna för utsläppshandelssystemet.

* Den information som EUTL offentliggör finns på <https://ec.europa.eu/clima/ets/>

Unionsregistret och EUTL var i full drift dygnet runt årets alla dagar under hela 2018, med endast kortare avbrott på sammanlagt cirka 26 timmar på grund av tekniska uppgraderingar.

Från och med den 1 januari 2019 avbröt kommissionen¹¹ alla förfaranden beträffande Storbritannien i fråga om gratis tilldelning, auktionering och utbyte av internationella reduktionsenheter, i enlighet med skyddsåtgärderna¹² för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem i de fall där EU-lagstiftningen upphör att gälla för en medlemsstat som lämnar EU.

I mars 2019 antogs kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122¹³ där regler fastställdes för unionsregistrets funktion under nästa handelsperiod för EU:s utsläppshandelssystem (2021–2030). Förordningen innebär att unionsregistret blir förenligt med de krav för fas 4 som fastställts i det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, till exempel genom att anpassa funktionerna så att utsläppsrätterna blir giltiga under obegränsad tid och endast får användas för att täcka utsläpp från och med det första året under den tioårsperiod då de utfärdades samt säkerställa att internationella reduktionsenheter inte får användas för att täcka utsläpp från och med 2021. I den nya förordningen

¹⁰ Ett flygbolag som transporterar passagerare och riktar sig till allmänheten är ett exempel på en kommersiell luftfartygsoperatör. Ett privatägt flygplan är ett exempel på en icke-kommersiell luftfartygsoperatör.

¹¹ *Commission Decision of 17 December 2018 on instructing the central administrator to temporarily suspend the acceptance by the European Union Transaction Log of relevant processes for the United Kingdom relating to free allocation, auctioning and the exchange of international credits (C(2018) 8707)* (ej översatt till svenska).

¹² Kommissionens förordning (EU) 2018/208 av den 12 februari 2018 om ändring av förordning (EU) nr 389/2013 om upprättande av ett unionsregister (EUT L 39, 13.2.2018, s. 3).

¹³ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122 av den 12 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion (EUT L 177, 2.7.2019, s. 3).

anpassas vidare reglerna för unionsregistret så att de överensstämmer med kraven i finansmarknadslagstiftningen eftersom utsläppsrätter klassificeras som ”finansiella instrument” enligt direktiv 2014/65/EU¹⁴ från och med den 3 januari 2018 och med kraven i de reviderade dataskyddsreglerna.

3. KOLDIOXIDMARKNADENS FUNKTION 2018

I det här kapitlet behandlas information som rör aspekter av tillgång och efterfrågan på utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem. I avsnittet om tillgång finns information om tak, gratis tilldelning, NER300-programmet (inbegripet förberedelser inför nästa innovationsfond), auktionering, undantagen från full auktionering för energisektorn (artikel 10c), användningen av internationella reduktionsenheter samt ett kapitel om system för kompensation för indirekta koldioxidkostnader.

På efterfrågesidan innehåller kapitlet information om de verifierade utsläppen samt om metoder för att balansera tillgång och efterfrågan på utsläppsrätter på koldioxidmarknaden via reserven för marknadsstabilitet.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

3.1 Tillgång: utsläppsrätter i omlopp

3.1.1 Tak

Taket är den absoluta mängd växthusgaser som får släppas ut av de enheter som omfattas för att garantera att målet för utsläppsminskningen uppfylls och motsvarar antalet utsläppsrätter som har satts i omlopp under en handelsperiod. Under fas 3 tillämpas ett EU-omfattande tak som ersätter det tidigare systemet med nationella tak.

Taket för utsläpp från fasta anläggningar 2013 sattes till 2 084 301 856 utsläppsrätter. Detta tak sänks varje år med en linjär minskningsfaktor på 1,74 % jämfört med den genomsnittliga totala årliga kvantitet utsläppsrätter som utfärdats för perioden 2008–2012, vilket innebär att det antal utsläppsrätter som kan utnyttjas av fasta anläggningar kommer att vara 21 % lägre 2020 än vad det var 2005.

Taket för luftfartssektorn sattes ursprungligen till 210 349 264 utsläppsrätter per år, vilket motsvarar en minskning på 5 % i förhållande till de genomsnittliga årliga utsläppen från luftfarten under perioden 2004–2006. Den 1 januari 2014 höjdes taket med 116 524 utsläppsrätter i samband med att Kroatien gick med i EU:s utsläppshandelssystem. Tanken var att detta tak skulle återspegla 2008 års lagstiftning*, där det fastställdes att alla flygningar från, till och inom EES skulle inkluderas i EU:s utsläppshandelssystem. Räckvidden för EU:s utsläppshandelssystem begränsades emellertid tillfälligt till flygningar inom EES mellan 2013 och 2016 för att stödja Icaos utveckling av en global åtgärd i syfte att stabilisera utsläppen från den internationella luftfarten på 2020 års nivåer. Antalet utsläppsrätter för luftfart som har satts i omlopp under perioden 2013–2016 är därför betydligt färre än det ursprungliga taket. År 2017 förlängdes den EES-interna räckvidden för luftfarten fram till 2023, för att främja utvecklingen av Icaos globala åtgärd (se kapitel 4).

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG av den 19 november 2008 om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen.

I tabell 1 visas siffrorna för taket för fasta anläggningar och antalet utsläppsrätter för luftfart som sattes i omlopp¹⁵ varje år under fas 3 av EU:s utsläppshandelssystem.

¹⁵ Antalet utsläppsrätter för luftfart som har satts i omlopp sedan 2013 är resultatet av en bottom-up-strategi som börjar med gratis tilldelning (fastställd på basis av verksamhetsbaserade riktmärken för operatörernas verksamhet inom EES). Därefter härleds det antal utsläppsrätter som utauktioneras från det faktum att 85 % av det totala antalet ska tilldelas gratis (med en särskild reserv för senare tilldelningar till snabbväxande luftfartygsoperatörer och nya aktörer) och 15 % utauktioneras.

Tabell 1: Tak för EU:s utsläppshandelssystem 2013–2020

År	Årligt tak (fasta anläggningar)	Antal utsläppsrätter för luftfart som årligen satts i omlopp ¹⁶
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 909 625
2019	1 854 716 381	35 172 897 ¹⁷
2020	1 816 452 135	

¹⁶ De uppdaterade siffrorna omfattar utbytet av internationella reduktionsenheter utöver utsläppsrätter som tilldelats gratis och auktionerade utsläppsrätter.

¹⁷ Inkluderar information från luftfartsauktionskalendern för 2019. De brittiska uppgifterna för 2019 finns inte med på grund av de skyddsåtgärder som kommissionen vidtagit för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem i de fall där EU-lagstiftningen upphör att gälla för en medlemsstat som lämnar EU (se kapitel 2.2).

3.1.2 Utfärdade utsläppsrätter

3.1.2.1. Gratis tilldelning

Under fas 3 av EU:s utsläppshandelssystem blev auktionering standardmetoden för tilldelning av utsläppsrätter, men ett betydande antal utsläppsrätter tilldelas dock gratis. Följande principer tillämpas:

- Utsläppsrätter tilldelas inte gratis för elproduktion.
- Gratis utsläppsrätter för tillverkningsindustrin fördelas enligt harmoniserade EU-regler.
- Gratis tilldelning baseras på prestandariktmärken för att stärka incitamenten för att minska utsläppen av växthusgaser och göra innovationer samt belöna de effektivaste anläggningarna.
- En ny EU-omfattande reserv för nya deltagare för nya industrianläggningar och anläggningar med väsentligt ökad kapacitet har inrättats, motsvarande 5 % av det totala antalet utsläppsrätter för fas 3.

Industrianläggningar får gratis tilldelning av utsläppsrätter för att hantera risken för koldioxidläckage (att företag av kostnadsskäl överför produktion till tredjeländer med mindre stränga begränsningar för utsläpp av växthusgaser, vilket kan leda till att deras totala utsläpp ökar). De sektorer och delsektorer som anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage anges i en förteckning*. Ursprungligen gällde förteckningen perioden 2015–2019, men dess giltighetstid förlängdes till den 31 december 2020 genom det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem.

*Den aktuella förteckningen finns att tillgå på <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:32014D0746>

Under fas 3 kommer ungefär 43 % av den sammanlagda kvantiteten tillgängliga utsläppsrätter att tilldelas gratis, medan andelen utsläppsrätter som ska auktioneras av medlemsstaterna uppgår till cirka 57 %.

Den ursprungliga reserven för nya deltagare innehöll 480,2 miljoner utsläppsrätter, efter avdrag för 300 miljoner utsläppsrätter till NER300-programmet. Fram till juni 2019 hade 167,9 miljoner utsläppsrätter reserverats för 937 anläggningar för hela fas 3. Återstoden av reserven för nya deltagare uppgår till 312,3 miljoner utsläppsrätter. Ett stort antal av dessa utsläppsrätter väntas förbli outdelade. De kommer att placeras i slutet av fas 3 i reserven för marknadsstabilitet, varav 200 miljoner kommer att användas för att upprätta en ny reserv för nya deltagare för fas 4.

Fram till slutet av juni 2019 har tilldelningen minskats med ungefär 457 miljoner utsläppsrätter på grund av att anläggningar har stängts eller minskat sin produktion eller produktionskapacitet jämfört med vad som ursprungligen användes för att beräkna tilldelningen för fas 3.

Tabell 2: Antal utsläppsrätter (i miljoner) som tilldelats gratis till industrin under perioden 2013–2019¹⁸

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gratis tilldelning¹⁹ (EU-28 + EES- och Eftastaterna)	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9	748,1 ²⁰
Tilldelningar från reserven för nya deltagare (investeringar i nyetableringar och kapacitetshöjningar)	11,7	15,3	18,6	21,8	23,4	23,6	22,9
Gratis utsläppsrätter som ännu inte har tilldelats på grund av nedläggningar eller förändringar i produktion eller produktionskapacitet	40,1	58,9	70,8	67,5	71,6	75,9	71,9

Eftersom efterfrågan på gratis tilldelning översteg den tillgängliga kvantiteten minskades tilldelningen till alla anläggningar inom EU:s utsläppshandelssystem med samma procentsats med hjälp av en ”sektorsövergripande korregeringsfaktor”.²¹ De ursprungliga värdena för den sektorsövergripande korregeringsfaktorn sågs över 2017.²²

För att förebygga risken för koldioxidläckage ska gratis tilldelning fortsätta efter 2020, baserat på riktmärken som härleds med hänsyn till prestandan hos de 10 % av anläggningarna som är effektivast i EU. Sektorernas exponering för koldioxidläckage har bedömts utifrån en kombinerad indikator där sektorns handelsintensitet med tredjeländer multipliceras med sektorns utsläppsintensitet. Utifrån denna bedömning antog kommissionen i februari 2019 koldioxidläckageförteckningen för nästa handelsperiod²³, som kommer att vara giltig under hela fas 4.

För att avspegla utvecklingen inom teknik och innovation kommer riktmärkesvärdena att uppdateras två gånger under fas 4 på grundval av faktiska uppgifter. De anläggningar som ansökte om gratis tilldelning för den första tilldelningsperioden (2021–2025) var tvungna att lämna in de erforderade

¹⁸ Denna siffra omfattar anmälningar från medlemsstaterna som har tagits emot fram till juni 2019 och kan komma att ändras på grund av senare anmälningar.

¹⁹ Ursprunglig mängd, före tillämpning av de minskningar som anges nedan.

²⁰ Tilldelningen för Storbritannien (48,0 miljoner utsläppsrätter av det totala antalet 2019) avbröts på grund av de skyddsåtgärder som kommissionen vidtagit för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem i de fall där EU-lagstiftningen upphör att gälla för en medlemsstat som lämnar EU (se kapitel 2.2).

²¹ Kommissionens beslut 2013/448/EU (EUT L 240, 7.9.2013, s. 27).

²² Kommissionens beslut 2017/126/EU (EUT L 19, 25.1.2017, s. 93).

²³ Kommissionens delegerade beslut (EU) 2019/708, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=SV>.

uppgifterna senast den 30 maj 2019 till de behöriga myndigheterna. Kommissionen kommer att använda dessa uppgifter för att beräkna tilldelningen för respektive anläggning och uppdatera riktmärkena för perioden 2021–2025. Den delegerade akten om översyn av reglerna om gratis tilldelning för perioden 2021–2030 antogs i december 2018²⁴, och arbetet med att uppdatera riktmärkena för perioden 2021–2025 har inletts (se tillägg 7 till bilagan).

Under fas 4 kommer tilldelningarna till enskilda anläggningar att justeras i god tid för att avspegla betydande ökning och minskningar i produktionen. För att förhindra manipulation och missbruk av systemet för justering av tilldelningar och för att undvika all oskäligen administrativ börda kommer kommissionen att anta en genomförandeakt för att fastställa ytterligare bestämmelser om justeringarna (se tillägg 7 till bilagan).

²⁴ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/331, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:059:FULL&from=SV>.

3.1.2.2 *NER300-programmet och innovationsfonden*

NER300 är ett storskaligt finansieringsprogram för innovativa koldioxidsnåla energidemonstrationsprojekt. Syftet är att demonstrera miljösäker avskiljning och geologisk lagring av koldioxid (CCS-demonstrationsprojekt) och innovativa tekniker för förnybar energi (RES-demonstrationsprojekt) inom EU. NER300 finansierades genom monetarisering av 300 miljoner utsläppsrätter från reserven för nya deltagare. Medlen fördelades till projekt som valdes ut genom två ansökningsomgångar i december 2012 och juli 2014.

Innovationsfonden är en av de två koldioxidsnåla mekanismer som inrättades genom det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för fas 4. Den kommer på konkurrensutsatt bas att ge stöd till ny marknadsutveckling och demonstration i kommersiell skala av innovativ teknik och banbrytande innovationer i sektorer som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem, däribland innovativ förnybar energi, energiintensiva industrier, avskiljning och användning av koldioxid (CCU – Carbon Capture and Utilisation) och energilagring. Den kommer att finansieras genom auktionering av minst 450 miljoner utsläppsrätter och eventuell outdelad budget från NER300-programmet. En första ansökningsomgång förbereds just nu för 2020.

Resultatet av de två ansökningsomgångarna för NER 300 blev att 38 RES-projekt och ett CCS-projekt i 20 EU-medlemsstater tilldelades totalt 2,1 miljarder euro. Av dessa är sju i drift: bioenergiprojekten BEST i Italien och Verbiostraw i Tyskland, projekten för landbaserad vindkraft Blaiken i Sverige och vindparken Handalm i Österrike, projekten för de havsbaserade vindkraftparkerna Veja Mate och Nordsee One i Tyskland samt projektet för smarta nät ”Puglia Active Network” i Italien.

Enligt planen ska fem projekt från den första ansökningsomgången inledas i slutet av 2019, medan förberedelser pågår för fyra projekt från den andra ansökningsomgången, vilka ska inledas senast den 30 juni 2021. Med tanke på den ekonomiska och politiska utmaning som har funnits sedan NER300-programmet inrättades har 19 projekt inte fått tillräckligt med ytterligare ekonomiskt stöd och därmed dragits tillbaka, vilket frigör totalt 1,358 miljarder euro. Fyra andra projekt befinner sig i olika utvecklingsstadier.

Det ändrade NER300-beslutet²⁵ innebär att frigjorda medel från de avbrutna projekten från den första ansökningsomgången (hittills 623 miljoner euro) kunde återinvesteras i befintliga finansiella instrument – energidemonstrationsprojekten InnovFin och skuldinstrumentet för Fonden för ett sammanlänkat Europa, som båda administreras av Europeiska investeringsbanken (EIB). På så sätt kommer man att kunna maximera vinsterna med NER300-programmet och attrahera ytterligare privata investeringar i koldioxidsnål innovation.

Hittills har tre projekt valts ut för att ta del av de outnyttjade medlen i NER300 inom energidemonstrationsprojekten InnovFin, med ett stöd på cirka 73 miljoner euro (se tillägg 9 till bilagan).

De frigjorda medlen från avbrutna projekt från den andra ansökningsomgången (hittills 735,5 miljoner euro) kommer att läggas till de tillgängliga resurserna för innovationsfonden.

²⁵ Kommissionens beslut (EU) 2017/2172 av den 20 november 2017 om ändring av beslut 2010/670/EU vad gäller användningen av icke-utbetalda intäkter från den första ansökningsomgången.

Tabell 3: NER300-projekt som fick anslag i den första och andra ansökningsomgången²⁶

	1:a ansökningsomgången	2:a ansökningsomgången
Projekt under förberedelse	6	7
Pågående projekt	6	1
Indragna projekt	8	11
Summa	20	19

Under fas 4 kommer det totala värdet av de tillgängliga resurserna för demonstration av innovativ teknik och banbrytande innovationer inom innovationsfonden sannolikt att vara betydligt högre än de 2,1 miljarder euro som funnits tillgängliga för NER300.²⁷ I februari 2019 antogs den delegerade förordningen²⁸ om driften av innovationsfonden. Projekt i alla medlemsstater, även småskaliga sådana, kommer att kunna få stöd från fonden.

För att öka medvetenheten om innovationsfonden under 2019 och första halvåret 2020 deltar kommissionen aktivt i uppsökande verksamhet med industrin och medlemsstaterna för att diskutera de viktigaste frågorna för varje sektor när det gäller valet av genomförda projekt. Den första ansökningsomgången inom innovationsfonden planeras till 2020, följt av regelbundna ansökningsomgångar fram till 2030.

3.1.2.3 Kompensation för indirekta koldioxidkostnader

²⁶ I linje med kommissionens beslut 2010/670/EU måste slutliga investeringsbeslut för de projekt som fick anslag i den första ansökningsomgången fattas före 2016 års utgång. För de projekt som fick anslag i den andra ansökningsomgången måste beslut fattas före utgången av juni 2018.

²⁷ Värdet av de 450 miljoner utsläppsrätter som finns tillgängliga för fonden kommer att styras av koldioxidpriset. Med ett genomsnittspris på 25 euro per utsläppsrätt skulle fondens resurser uppgå till 11,3 miljarder euro.

²⁸ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/856 av den 26 februari 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller driften av innovationsfonden (EUT L 140, 28.5.2019, s. 6).

Utöver tilldelningen av gratis utsläppsrätter för att täcka direkta koldioxidkostnader får medlemsstaterna bevilja statligt stöd för att kompensera vissa elintensiva industrier för indirekta koldioxidkostnader, det vill säga kostnader till följd av höjda elpriser på grund av att elproducenter överför kostnaderna för köp av utsläppsrätter till konsumenterna.

För att säkerställa en harmoniserad tillämpning av stödet för indirekta koldioxidkostnader i medlemsstaterna och minimera snedvridningen av konkurrensen på den inre marknaden har kommissionen antagit riktlinjer för statligt stöd inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter* som är giltiga fram till utgången av 2020. I riktlinjerna fastställs bland annat stödberättigade sektorer och högsta stödbelopp som kompensation för indirekta koldioxidkostnader.

Enligt det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem får medlemsstaterna fortsätta att ge kompensation för indirekta koldioxidkostnader under fas 4, och detta kompletteras med hårdare bestämmelser om insyn och rapportering. Med hänsyn till detta har kommissionen inlett en översyn av riktlinjerna för statligt stöd inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter inför nästa handelsperiod (se tillägg 7 till bilagan). Som en del av denna process kommer kommissionen att se över både förteckningen över stödberättigande sektorer och de avgörande faktorerna för högsta stödbelopp, baserat på de samråd som hölls med intressenter och medlemsstater i början av 2019.

* Riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2012 (EUT C 158, 5.6.2012, s. 4).

Hittills har kommissionen godkänt 13²⁹ stödordningar för kompensation för indirekta koldioxidkostnader i 12 medlemsstater. Ersättning betalades ut för första gången under 2018 genom ordningen för Vallonien respektive Luxemburg. Den spanska regeringen anmälde en översyn av sin ordning till kommissionen i syfte att öka budgeten. Under 2019 anmälde Polen ett åtgärdsförslag till kommissionen och fick godkännande av statligt stöd till en ordning som kommer att betala ut stöd 2020 för indirekta kostnader som ådragits under 2019.

Enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ska de medlemsstater som har infört ett stödsystem för indirekta kostnader på lätt tillgängligt sätt offentliggöra den totala kompensationens storlek uppdelad på de sektorer och delsektorer som fått stöd, inom tre månader från utgången av varje år.

En sammanfattning av de uppgifter som medlemsstaterna offentliggör om kompensation som utbetalades under 2018 återfinns i tabell 4.

Tabell 4: Kompensation för indirekta koldioxidkostnader som utbetalades av medlemsstaterna under 2018³⁰

²⁹ Dessutom har ändringar godkänts för de franska och spanska ordningarna.

³⁰ Informationen om utbetalad kompensation och antalet mottagare baseras på rapporteringsskyldigheten enligt artikel 10a.6 i direktiv (EU) 2018/410.

Medlemsstat	Stödordningens varaktighet	Kompensation som utbetalades 2018 för indirekta kostnader under 2017 (miljoner euro)	Antal stödmottagare (anläggningar)	Auktionsintäkter 2017 (exklusive utsläppsrätter för luftfart, i miljoner euro)	Andel av auktionsintäkterna som har använts till kompensation för indirekta kostnader
Storbritannien	2013–2020	22,36 ³¹	60 ³²	1607 ³³	3,7 %
DE	2013–2020	202	891	1141,7	17,6 %
BE (FL)	2013–2020	31,7	106	143,5	27,3 %
BE (VL)	2017–2020	7,5	30		
NL	2013–2020	36,9	96	189	19,5 %
EL	2013–2020	16,8	50	196,6	8,5 %
LT	2014–2020	0,24	1	31,4	0,8 %
SK	2014–2020	10	7	87	11,4 %
FR	2015–2020	98,7	296	309,8	31,8 %
FI	2016–2020	26,7	58	94,6	28,2 %
ES	2013–2015	6	151	488,8	12,2 %
LU	2018–2020	3,4	2	6,8	50 %

Den totala kompensation för indirekta kostnader som de elva medlemsstaterna³⁴ betalade ut 2018 uppgick till cirka 462 miljoner euro, vilket motsvarar nästan 11 % av auktionsintäkterna i dessa medlemsstater. De medlemsstater som har infört stödordningar för kompensation utgör tillsammans ungefär 70 % av EU:s BNP. De största mottagarna av kompensationen var den kemiska sektorn, sektorn för icke-järnmetaller samt järn- och stålsektorn.

En av bestämmelserna om insyn i det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem innebär att medlemsstater som har använt mer än 25 % av sina auktionsintäkter till att betala ut kompensation för indirekta kostnader under ett visst år måste offentliggöra en rapport om skälen till att detta tröskelvärde överskreds. Baserat på auktionsintäkterna för kalenderåret 2017 överskred fyra länder tröskelvärdet på 25 % 2018.³⁵

³¹ 19,7 miljoner brittiska pund (för indirekta kostnader som uppkom 2018), baserat på en genomsnittlig växelkurs mellan brittiska pund och euro på 1,1355.

³² Storbritannien har inte rapporterat anläggningar utan företag.

³³ Storbritannien har utbetalat 2019 års stöd för indirekta kostnader som uppkom 2018. Därför visas Storbritanniens auktionsintäkter från 2018.

³⁴ Polen tas inte med här, eftersom landet kommer att börja utbetala stöd 2020 för indirekta kostnader som uppkommit 2019.

³⁵ Anledningen till att 2018 års utbetalningar jämförs med 2017 års auktionsintäkter är att utbetalningarna 2018 generellt sett är en kompensation för konsumenternas indirekta kostnader under kalenderåret 2017.

3.1.2.4 Auktionering av utsläppsrätter

Under fas 3 är auktionering standardmetoden för tilldelning av utsläppsrätter. De primära auktionerna styrs av auktioneringsförordningen*, som innehåller uppgifter om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionsförfarandet i syfte att se till att det sker på ett transparent, tydligt, harmoniserat och icke-diskriminerande sätt.

* Kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 november 2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (EUT L 302, 18.11.2010, s. 1).

År 2018 ändrades auktioneringsförordningen³⁶ för att på nytt utse European Energy Exchange ("EEX") som fristående auktionsplattform för Tyskland och möjliggöra monetarisering av en första omgång med 50 miljoner utsläppsrätter från reserven för marknadsstabilitet för att finansiera innovationsfonden 2020.

I augusti 2019 antog kommissionen en ytterligare ändring av auktioneringsförordningen för att fastställa ramen för auktionering av utsläppsrätter och projekthanteringen inom innovationsfonden och moderniseringsfonden under fas 4. Ändringen avspeglar även klassificeringen av utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som finansiella instrument enligt direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument (Mifid II).

I överensstämmelse med de skyddsåtgärder som vidtagits för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem (se kapitel 2.2) godtogs överlämnandet av de utsläppsrätter som Storbritannien utfärdade för 2018, men inga utsläppsrätter har auktionerats 2019 för Storbritanniens räkning.

Auktionerna 2018 genomfördes via följande auktionsplattformar:

- EEX, den gemensamma auktionsplattformen för de 25 medlemsstater som deltar i ett gemensamt upphandlingsförfarande samt Polen, som har valt att lämna det gemensamma upphandlingsförfarandet men ännu inte har förordnat någon fristående auktionsplattform. Sedan den 5 september 2016 har EEX genomfört auktioner i egenskap av den andra gemensamma auktionsplattformen, förordnad den 13 juli 2016.
- EEX som fristående auktionsplattform för Tyskland.
- ICE som fristående auktionsplattform för Storbritannien.

Island, Liechtenstein och Norge började auktionera utsläppsrätter i juni 2019 efter att EES-avtalet hade ändrats så att de kunde delta i det gemensamma upphandlingsavtalet för den gemensamma auktionsplattformen. Enligt överenskommelse med de tre länderna har auktionsvolymerna för 2013–2018 fördelats över åren 2019 och 2020 för att säkerställa en stabil och förutsägbar tillgång på utsläppsrätter på marknaden och undvika skadliga effekter för koldioxidmarknaden på grund av denna ytterligare tillgång. De reviderade auktionskalendrarna för 2019 och 2020 innefattar därmed en del av de tidigare volymer som inte tagits med i auktionerna.

³⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/7 av den 30 oktober 2018 om ändring av förordning (EU) nr 1031/2010 vad gäller auktioneringen av 50 miljoner outnyttjade utsläppsrätter från reserven för marknadsstabilitet till förmån för innovationsfonden och förteckning av en auktionsplattform som ska förordnas av Tyskland (EUT L 2, 4.1.2019, s. 1).

Under 2018 auktionerade EEX, för sina 27 medlemsstaters räkning, 89 % av den totala auktionerade mängden, medan ICE auktionerade 11 % av den totala mängden för Storbritanniens räkning. Fram till den 30 juni 2019 hade mer än 1 480 auktioner anordnats.

I tabell 5 nedan ges en översikt över de volymer utsläppsrätter³⁷ som auktionerades av EEX och ICE fram till den 30 juni 2019, inklusive de tidiga auktionerna³⁸ för allmänna utsläppsrätter.

Tabell 5: Total mängd utsläppsrätter för fas 3 som har auktionerats under 2012–2019

År	Allmänna utsläppsrätter	Utsläppsrätter för luftfart
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018	915 750 000	5 601 500
2019 (till den 30 juni 2019) ³⁹	292 975 500	2 032 500

Källa: EEX

Siffrorna för 2019 avspeglar effekten av att reserven för marknadsstabilitet trädde i kraft i januari 2019, vilken bidrog till en betydligt mindre auktionstillgång under 2019 (se kapitel 3.3). Auktionerna genomfördes i allmänhet friktionsfritt, och auktionspriserna låg generellt nära sekundärmarknadspriserna.

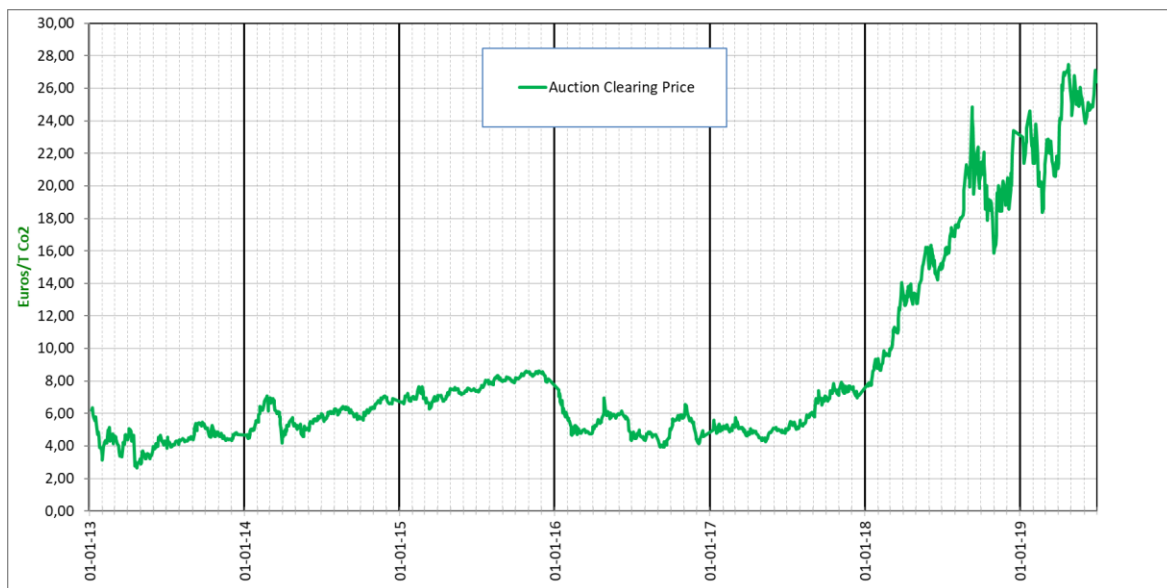
Mellan januari 2018 och juni 2019 ställdes fem auktioner in, antingen på grund av att reservpriset inte uppnåddes eller för att den totala volymen anbud var mindre än den auktionerade volymen. Med dessa fem har därmed totalt 12 av de mer än 1 480 auktioner som har genomförts enligt auktioneringsförfordningen sedan i slutet av 2012 ställts in. En översikt över auktionspriserna från 2013 till den 30 juni 2019 ges i figur 1:

Figur 1: Auktionspris för allmänna utsläppsrätter från 2013 till den 30 juni 2019

³⁷ Antalet allmänna utsläppsrätter har fastställts med hänsyn till beslut nr 1359/2013/EU. Antalet utsläppsrätter för luftfart har fastställts i enlighet med beslut nr 377/2013/EU och förordning (EU) nr 421/2014.

³⁸ Tidiga auktioner av utsläppsrätter för fas 3 hölls 2012 med hänsyn till den vanliga affärsmetoden inom elsektorn, som går ut på att sälja el på forwardkontraktsbasis och köpa in den inmatning som behövs (inklusive utsläppsrätter) när de säljer sin produktion.

³⁹ 2019 års uppgifter för Storbritannien tas inte med här på grund av de skyddsåtgärder som kommissionen vidtagit för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem i de fall där EU-lagstiftningen upphör att gälla för en medlemsstat som lämnar EU (se kapitel 2.2).

Källa: EEX

— Auktionspris

Antalet deltagare i auktionerna för allmänna utsläppsrätter från 2013 till den 30 juni 2019 anges i tillägg 2. På auktionsplattformarna offentliggörs de utförliga resultaten av varje auktion på särskilda webbplatser inom lämplig tid. Mer information om resultatet av auktionerna, bland annat om deltagande, täckningsgrader och priser, finns i medlemsstaternas rapporter som offentliggörs på kommissionens webbplats.⁴⁰

Medlemsstaternas totala intäkter från auktionerna mellan 2012 och den 30 juni 2019 översteg 42 miljarder euro (se tabell 2.1 i tillägg 2). De totala intäkterna var på 14 miljarder euro enbart under 2018. Enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem bör medlemsstaterna använda minst 50 % av intäkterna från auktioneringen, inklusive alla intäkter från utsläppsrätter som fördelas för solidaritet och tillväxt, för klimat- och energirelaterade ändamål. Enligt de uppgifter som medlemsstaterna lämnat till kommissionen använde eller avsåg medlemsstaterna att använda omkring 70 % av dessa intäkter för angivna klimat- och energirelaterade ändamål 2018. Under perioden 2013–2018 användes omkring 80 % av auktionsintäkterna för sådana ändamål.

⁴⁰ http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_sv.htm

3.1.2.5 Undantag från fullständig auktionering för el- och värmeproduktion

I artikel 10c i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem föreskrivs ett undantag från den allmänna auktioneringsregeln för att stödja investeringar i modernisering av elsektorn i vissa medlemsstater med lägre inkomster. Åtta av tio medlemsstater som har rätt till det* använder detta undantag under fas 3 och tilldelar elproducenter ett antal utsläppsrätter gratis förutsatt att investeringarna i fråga genomförs.

De utsläppsrätter som har tilldelats gratis enligt artikel 10c dras av från den mängd som respektive medlemsstat annars skulle ha auktionerat. Beroende på de nationella reglerna för tillämpning av undantaget kan elproducenterna få gratis utsläppsrätter motsvarande det ekonomiska värdet av de investeringar som de gör enligt de nationella investeringsplanerna, eller motsvarande inbetalningarna till en nationell fond som används för att finansiera sådana investeringar. Eftersom tilldelningen av gratis utsläppsrätter till elproducenter enligt artikel 10c i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem i princip skulle omfatta statligt stöd, har de nationella ordningarna för att genomföra undantaget enligt artikel 10c godkänts enligt reglerna för statligt stöd och omfattas av kraven i riktlinjerna för statligt stöd.**

Gratis tilldelning enligt artikel 10c kommer att fortsätta att vara tillgänglig under fas 4, men med förstärkta bestämmelser om insyn och med en möjlighet för stödberättigade medlemsstater att använda hela eller delar av sin tilldelning enligt artikel 10c för att stödja investeringar inom ramen för moderniseringsfonden. Baserat på uppgifter som medlemsstaterna lämnat till kommissionen kommer undantaget enligt artikel 10c att tillämpas i mycket begränsad omfattning under nästa handelsperiod. Sju av tio berättigade medlemsstater, inklusive Polen och Tjeckien, som hade de största volymerna av gratis tilldelning under en övergångsperiod under fas 3, valde att sluta tillämpa undantaget.

* Bulgarien, Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Rumänien, Tjeckien och Ungern har rätt att tillämpa undantaget. Malta och Lettland har beslutat att inte utnyttja undantaget under fas 3.

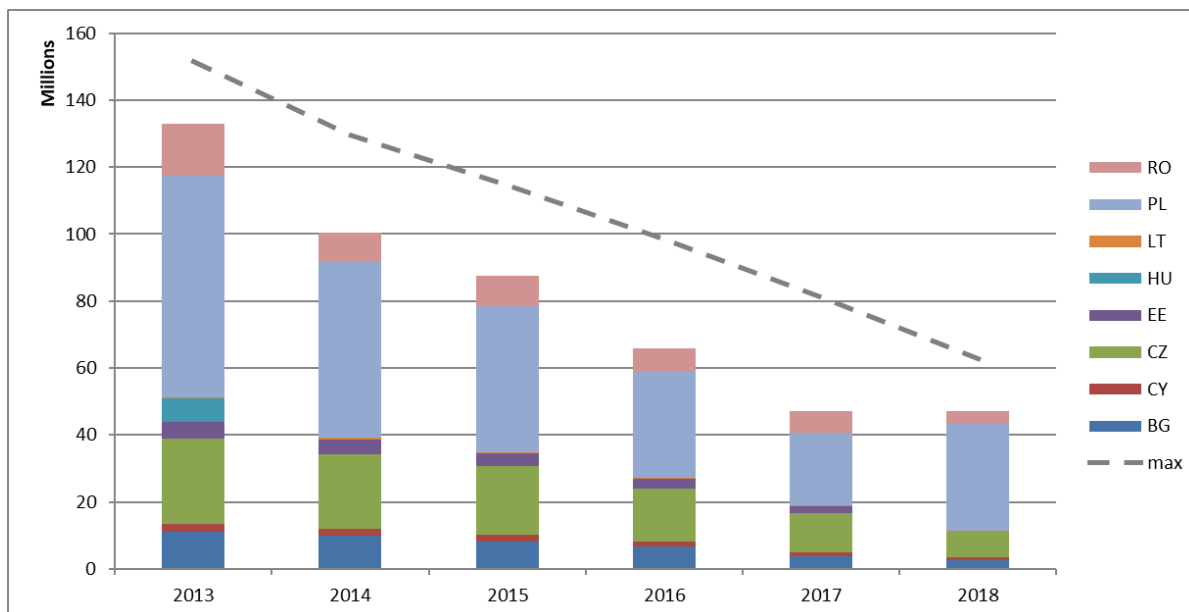
** Riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2012 (EUT C 158, 5.6.2012, s. 4).

Det sammanlagda värdet av det rapporterade investeringsstödet under åren 2009–2018 är cirka 12,4 miljarder euro. Ungefär 82 % av detta belopp användes för att uppgradera och utrusta infrastruktur, medan resten av investeringarna gällde ren teknik eller diversifiering av utbudet.

Antalet utsläppsrätter som tilldelades gratis till elproducenter för 2018 anges i tabell 1.1 i tillägg 1 till bilagan, medan det maximala antalet utsläppsrätter per år framgår av tabell 1.2 i tillägg 1.

Icke tilldelade utsläppsrätter får auktioneras eller, enligt bestämmelserna i det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, tilldelas under perioden 2021–2030 till investeringar som har valts ut enligt artikel 10c genom konkurrensutsatta anbudsförfaranden. Det antal utsläppsrätter som tilldelades under perioden 2013–2018 framgår av figur 2.

Figur 2: Utsläppsrätter som har tilldelats gratis enligt artikel 10c

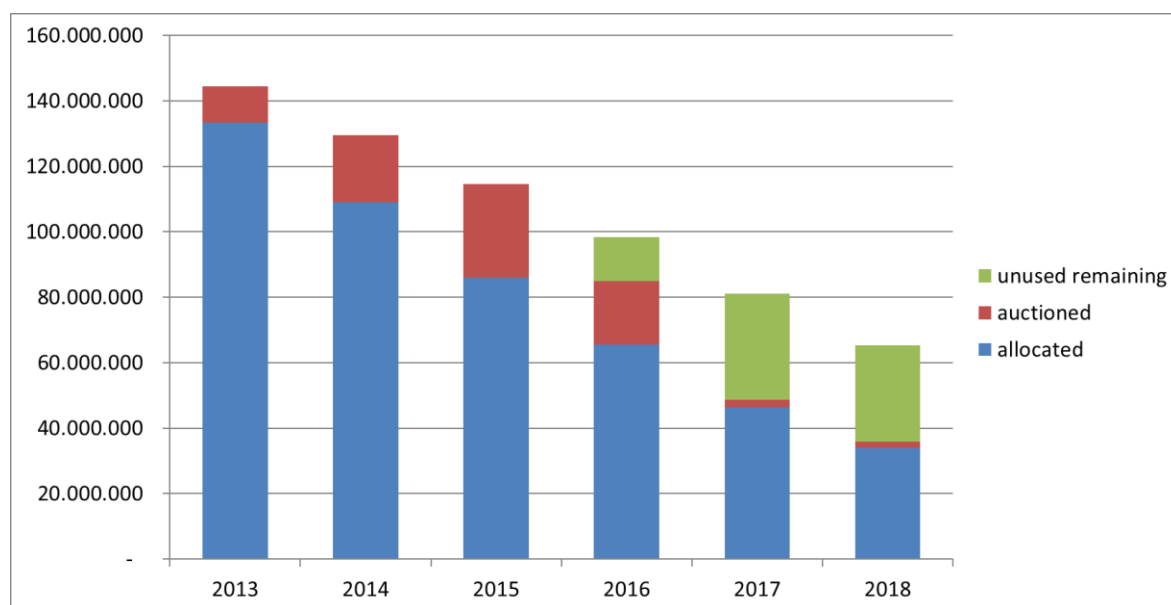

Källa: GD Klimatpolitik

I december 2018 informerade Polen kommissionen om sin avsikt att auktionera 55,8 miljoner av dess icke tilldelade utsläppsrätter 2019 inom ramen för undantaget enligt artikel 10c. I maj 2019 underrättades kommissionen dessutom om Polens avsikt att lägga till 49,52 miljoner icke tilldelade utsläppsrätter enligt artikel 10c till den mängd utsläppsrätter som Polen kommer att auktionera 2020.

Figur 3 visar i vilken utsträckning utsläppsrätter enligt artikel 10c har tilldelats, lagts till auktionerna eller fortfarande är outnyttjade (som i dagsläget vare sig tilldelats eller tillagts till auktionerna).

Figur 3: Fördelning av utsläppsrätter (tilldelade, auktionerade och återstående outnyttjade)⁴¹

Källa: GD Klimatpolitik

	Tilldelade utsläppsrätter
	Auktionerade utsläppsrätter
	Återstående outnyttjade utsläppsrätter

Tabell 6 visar det antal utsläppsrätter enligt artikel 10c som auktionerades under perioden 2013–2018, samt antalet återstående outnyttjade utsläppsrätter.

Tabell 6: Hanteringen av outnyttjade utsläppsrätter enligt artikel 10c 2013–2018⁴²

Medlemsstat	Antal utsläppsrätter enligt artikel 10c som har auktionerats (miljoner)	Antal återstående outnyttjade utsläppsrätter (miljoner)
BG	9,5	0,8
CY	0,0	0,0
CZ	0,3	0,1
EE	2,1	0,0
LT	1,1	0,1
PL	55,8	68,9
RO	15,4	2,8
HU	0	0,9
Summa	84,2	73,5

Källa: GD Klimatpolitik

⁴¹ Siffrorna inbegriper de mängder utsläppsrätter som ska auktioneras enligt auktionskalendern 2019, och därmed avspeglas de 55,8 miljoner icke tilldelade utsläppsrätter som Polen bad om att få auktionera 2019.

⁴² Siffrorna innefattar de mängder som ska auktioneras från auktionskalendern för 2019 (från utsläppsrätter för åren 2013–2018).

Antalet icke tilldelade utsläppsrätter som medlemsstaterna har auktionerat (eller planerar att auktionera) inom ramen för undantaget enligt artikel 10c för respektive år under fas 3 anges i tabell 1.3 i tillägg 1 till bilagan.

3.1.3 Internationella reduktionsenheter

Deltagarna i EU:s utsläppshandelssystem kan fortfarande använda internationella reduktionsenheter från Kyotoprotokollets mekanism för ren utveckling och mekanismen för gemensamt genomförande för att uppfylla en del av sina skyldigheter enligt EU:s utsläppshandelssystem fram till 2020*, med förbehåll för kvalitativa och kvantitativa begränsningar. Dessa reduktionsenheter är finansiella instrument som motsvarar ett ton mindre koldioxid i atmosfären till följd av ett projekt för minskade utsläpp. Under fas 3 överlämnas reduktionsenheterna inte längre direkt utan går att byta mot utsläppsrätter när som helst under kalenderåret.

Enligt bestämmelserna i det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ska internationella reduktionsenheter inte längre användas för efterlevnaden av EU:s utsläppshandelssystem under nästa handelsperiod.

* Projekt inom ramen för båda mekanismerna, för ren utveckling respektive gemensamt genomförande, genererar

Den exakta mängden internationella reduktionsenheter för faserna 2 och 3 (2008–2020) kommer delvis att bero på mängden framtida verifierade utsläpp, men marknadsanalytiker bedömer att det kommer att röra sig om ungefär 1,6 miljarder reduktionsenheter. Per slutet av 2019 har sammanlagt omkring 1,51 miljarder internationella reduktionsenheter använts eller utbytts, vilket motsvarar över 90 % av det uppskattade maximalt tillåtna antalet.

En komplett översikt över utbytet av internationella reduktionsenheter finns i tillägg 3 till bilagan.

3.2. Efterfrågan: utsläppsrätter som har tagits ur omlopp

Utsläppen från anläggningar som deltog i EU:s utsläppshandelssystem 2018 uppskattas ha minskat med 4,1 % jämfört med 2017 enligt uppgifterna i unionsregistret. Såsom framgår av tabell 7 drevs

utsläppsminskningen framför allt av el- och värmeproduktionen, medan utsläppen från industrin endast minskade marginellt.

Tabell 7: Verifierade utsläpp (miljoner ton koldioxidekvivalenter)⁴³

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verifierade totala utsläpp	1904	1867	1908	1814	1803	1750	1755	1682
Förändring jämfört med år x-1	-1,8 %	-2 %	2,2 %	-4,9 %	-0,6 %	-2,9 %	0,2 %	-4,1 %
Kontrollerade utsläpp från el- och värmeproduktion	1190	1184	1125	1037	1032	992	985	913
Förändring jämfört med år x-1		-0,5 %	-5,0 %	-7,8 %	-0,5 %	-3,8 %	-0,7 %	-7,3 %
Verifierade utsläpp från industrianläggningar	715	683	783	777	771	758	769	769
Förändring jämfört med år x-1		-4,5 %	14,7 %	-0,9 %	-0,7 %	-1,7 %	1,4 %	-0,1 %
Real BNP-tillväxt EU-28	1,8 %	-0,4 %	0,3 %	1,8 %	2,3 %	2,0 %	2,5 %	2,0 %

Källa: EUTL, BNP-uppgifter som rapporterats på

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>
(hämtade i juli 2019). Verifierade utsläpp från luftfarten rapporteras separat i kapitel 4.

Kontrollerade utsläpp inom utsläppshandelssystemet från anläggningar uppdelade efter typen av växthusgasutsläpp (koldioxid, dikväveoxid och perfluorkarboner) anges i tabell 5.1 i tillägg 5 till bilagan.

Antalet utsläppsrätter som annullerades på frivillig basis 2018 uppgår till 36 559. Totalt registrerades 345 893 frivilligt annullerade utsläppsrätter fram till utgången av juni 2019.

3.3. Balansera tillgång och efterfrågan

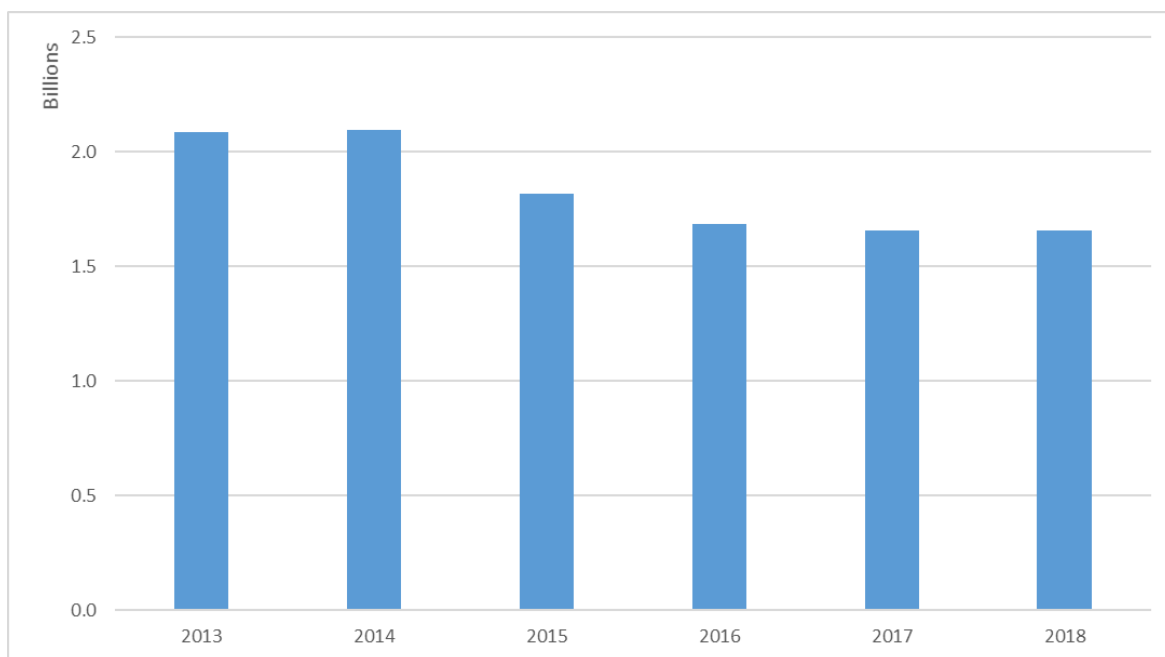
Det rådde en stor strukturell obalans mellan tillgång och efterfrågan i EU:s utsläppshandelssystem när fas 3 inleddes 2013, på motsvarande 2,1 miljarder utsläppsrätter. Överskottet har minskat under den

⁴³ Den klassificering i kategorierna el- och värmeproduktion samt industri som används i tabell 7 överensstämmer med den Naceklassificering under fas 4 som använts för att fastställa koldioxidläckageförteckningen för nästa handelsperiod.

nuvarande handelsperioden. Det var stabilt under 2014 och minskade kraftigt till 1,78 miljarder utsläppsrätter 2015, 1,69 miljarder utsläppsrätter 2016 och 1,65 miljarder utsläppsrätter 2017. Överskottet stannade kvar på 1,65 miljarder utsläppsrätter under 2018.

I figur 4 visas utvecklingen av överskottet på den europeiska koldioxidmarknaden fram till slutet av 2018.

Figur 4: Utveckling av överskottet på den europeiska koldioxidmarknaden 2013–2018

Källa: GD Klimatpolitik

För att komma åt den strukturella obalansen mellan tillgång och efterfrågan på utsläppsrätter inrättades en reserv för marknadsstabilitet 2015⁴⁴ för att göra auktionstillgången på utsläppsrätter mer flexibel. Vid översynen av EU:s utsläppshandelssystem⁴⁵ gjordes viktiga funktionsmässiga förändringar i reserven för marknadsstabilitet, såsom framgår av textrutan nedan. Reserven för marknadsstabilitet togs i drift i början av 2019.

⁴⁴ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 av den 6 oktober 2015 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG (EUT L 264, 9.10.2015, s. 1).

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 av den 14 mars 2018 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814 (EUT L 76, 19.3.2018, s. 3), finns på http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.076.01.0003.01.SWE&toc=OJ:L:2018:076:TOC

Ett nyckelbegrepp för reserven för marknadsstabilitet är det totala antalet utsläppsrätter i omlopp. Utsläppsrätter ska läggas till reserven om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp ligger över ett visst tak (833 miljoner utsläppsrätter) och ska tas ut från reserven om antalet är lägre än ett visst förutbestämt tröskelvärde (mindre än 400 miljoner utsläppsrätter)*. På så sätt ska reserven för marknadsstabilitet ta upp eller frisläppa utsläppsrätter om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp ligger utanför ett fastställt intervall. Senarelagda utsläppsrätter från perioden 2014–2016** och så kallade icke tilldelade*** utsläppsrätter kommer också att tas med i reserven.

Det totala antal utsläppsrätter i omlopp som är relevant för att fastställa in- och utflödet i reserven för marknadsstabilitet beräknas med följande formel:

Totalt antal utsläppsrätter i omlopp = tillgång – (efterfrågan + utsläppsrätter i reserven för marknadsstabilitet)

De tillgångs- och efterfrågekomponenter som används i formeln beskrivs närmare i tabell 4.1 i tillägg 4 till bilagan.

Det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem innebär två väsentliga funktionsmässiga förändringar i reserven för marknadsstabilitet. För det första har den andel av det totala antalet utsläppsrätter i omlopp som ska placeras i reserven från 2019 till 2023 fördubblats från 12 till 24 %. Det betyder att överskottet kommer att minska betydligt snabbare. För det andra kommer utsläppsrätter i reserven för marknadsstabilitet som överskrider föregående års auktionsvolym att bli ogiltiga från och med 2023.

* Eller när åtgärder vidtas i enlighet med artikel 29a i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem.

** Europaparlamentets och rådets beslut nr 1359/2013/EU av den 17 december 2013 om ändring av direktiv 2003/87/EG vad gäller att förtydliga bestämmelserna om tidsschemat för auktioner av utsläppsrätter för växthusgaser (EUTL 343, 19.12.2013, s. 1).

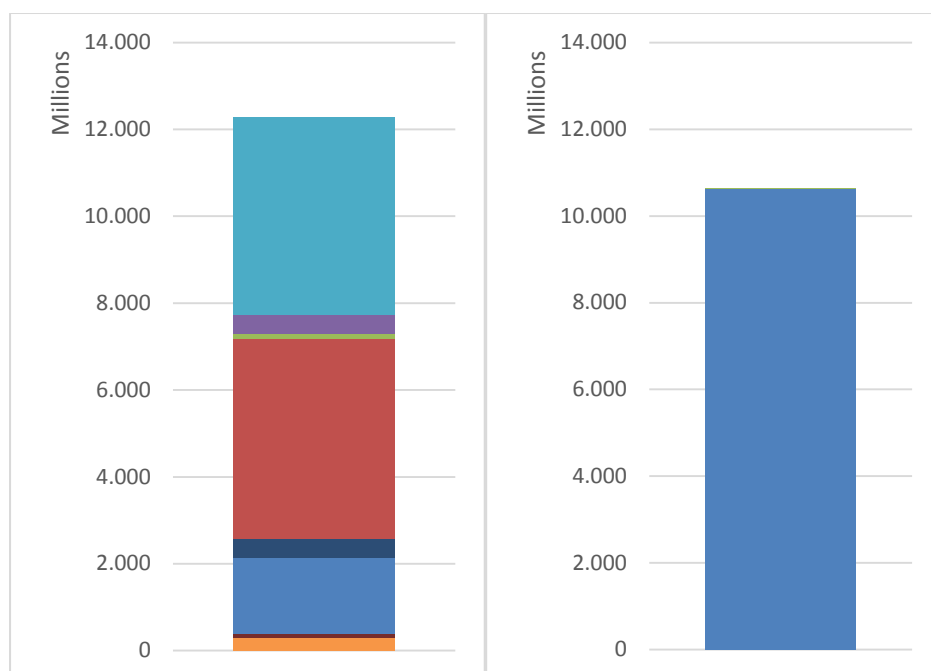
*** Icke tilldelade utsläppsrätter är utsläppsrätter som inte har tilldelats enligt artikel 10a.7 i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, det vill säga utsläppsrätter som ligger kvar i reserven för nya deltagare och som är en följd av tillämpningen av artikel 10a.19 och 10a.20, det vill säga utsläppsrätter som har avsatts för gratis tilldelning till anläggningar men som inte har tilldelats på grund av att driften har lagts ned helt eller delvis eller att kapaciteten har minskat avsevärt. Faktiska ”icke tilldelade” utsläppsrätter som beror på tillämpning av den relevanta koldioxidläckagefaktorn för sektorer som inte ingår i koldioxidläckageförteckningen under nuvarande period, samt alla utsläppsrätter som inte har tilldelats enligt artikel 10c i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, kommer inte att läggas till i reserven för marknadsstabilitet enligt artikel 1.3 i beslut (EU) 2015/1814. Sådana utsläppsrätter omfattas

I rapporten om koldioxidmarknaden går det att konsolidera de siffror för tillgång och efterfrågan som offentliggörs enligt tidsplanen för de rapporter som ska publiceras i enlighet med direktivet om EU:s utsläppshandelssystem och dess tillämpningsföreskrifter.

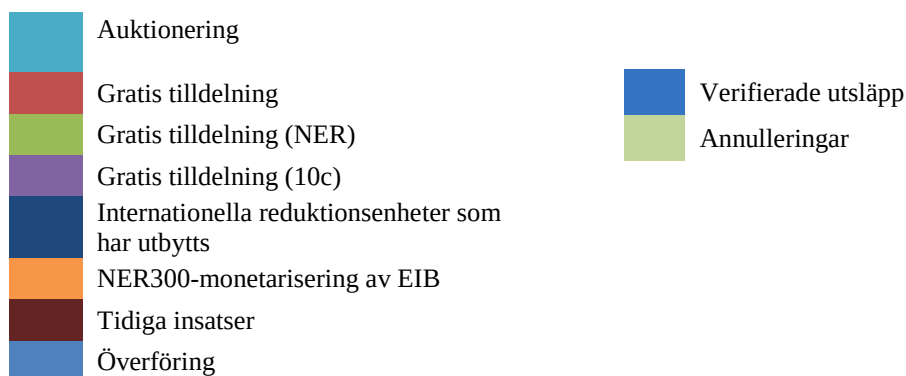
Tillgång och efterfrågan under 2018 framgår av figur 5. Relevanta uppgifter har också publicerats i det tredje meddelandet om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp med avseende på reserven för marknadsstabilitet⁴⁶.

Figur 5: Kumulativ tillgång och efterfrågan fram till utgången av 2018

⁴⁶ C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf.

Tillgång (kumulativ, i miljoner)**Efterfrågan** (kumulativ, i miljoner)

Källa: GD Klimatpolitik

Som förberedelse inför att reserven för marknadsstabilitet tas i drift 2019 har kommissionen regelbundet från mitten av maj 2017⁴⁷ offentliggjort det totala antalet utsläppsrätter i omlopp för det föregående året. Det totala antalet utsläppsrätter i omlopp offentliggjordes för tredje gången i maj 2019 och uppgick till 1 654 909 824 utsläppsrätter.⁴⁸ Offentliggörandet 2019 innebär att utsläppsrätter kan fortsätta placeras i reserven för marknadsstabilitet, vilket medför mindre auktionsvolym för 2019 och 2020.

Jämfört med det totala antalet utsläppsrätter i omlopp 2017 och 2018 samt på grundval av den reviderade lagstiftningen minskade auktionsvolymerna med nästan 40 % eller 397 miljoner utsläppsrätter 2019. Auktionsvolymerna 2020 kommer också att minska på motsvarande sätt.⁴⁹

⁴⁷ C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf.

⁴⁸ C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf.

⁴⁹ Den volym som ska läggas till i reserven för marknadsstabilitet för perioden 1 januari–31 augusti 2020 fastställdes i 2019 års offentliggörande av överskottsindikatorn och uppgick till nästan 265 miljoner utsläppsrätter. Resterande volym som ska läggas till i reserven för marknadsstabilitet 2020 kommer att fastställas i 2020 års offentliggörande av överskottsindikatorn.

Följaktligen kommer cirka 30 %⁵⁰ färre utsläppsrätter⁵¹ att auktioneras under 2019 jämfört med 2018. I tillägg 8 ges information om medlemsstaternas bidrag till reserven för marknadsstabilitet under hela 2019 och från januari till augusti 2020.

4. LUFFTFART

Luftfartssektorn har ingått i EU:s utsläppshandelssystem sedan 2012. Den ursprungliga lagstiftningen omfattade alla flygningar in i och ut ur Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). EU begränsade emellertid skyldigheterna till flygningar inom EES under perioden 2012–2016, i syfte att stödja Internationella civila luftfartsorganisationens (Icao) utveckling av en global åtgärd för att minska utsläppen från luftfarten.

I oktober 2016 antog Icaos församling en resolution om systemet för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp inom internationell luftfart (Corsia). Corsia är tänkt att vara ett system för kompensation för koldioxidutsläpp med målet att stabilisera utsläppen från den internationella luftfarten på 2020 års nivåer. Mot bakgrund av detta ändrades direktivet om EU:s utsläppshandelssystem 2017 för att förlänga den EES-interna räckvidden för luftfarten fram till den 31 december 2023. Därefter skulle räckvidden återgå till sin ursprungliga heltäckande omfattning förutsatt att det inte görs en omprövning.

Enligt det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om metoder för att genomföra Corsia i EU-lagstiftningen genom en översyn av direktivet. Det föreskrivs också att den linjära minskningsfaktorn ska tillämpas på luftfarten från och med 2021.

Under 2018 utfärdades utsläppsrätter i linje med den EES-interna räckvidden. Tilldelningen av gratis utsläppsrätter uppgick då till strax över 32,3 miljoner utsläppsrätter. Detta omfattar både gratis tilldelning (lite drygt 31,2 miljoner utsläppsrätter) för etablerade operatörer och nästan 1,1 miljoner utsläppsrätter som tilldelas från den särskilda reserven för snabbväxande operatörer och nya aktörer. Tilldelningarna från denna reserv dubblas under perioden 2017–2020 eftersom de gäller hela perioden 2013–2020. Omkring 5,6 miljoner utsläppsrätter auktionerades under 2018.

De verifierade utsläppen från luftfarten fortsatte att öka och uppgick till 67 miljoner ton koldioxid 2018, vilket är en ökning med 4 % jämfört med 2017.

I tabell 8 visas en sammanfattning av verifierade utsläpp, gratis tilldelningar och auktioneringsvolym för luftfartssektorn sedan starten av fas 3.

Tabell 8: Verifierade utsläpp och tilldelningar till luftfartssektorn

⁵⁰ De faktiska auktionerade volymerna beror även på andra faktorer, t.ex. auktionering av kvarstående utsläppsrätter från undantagen enligt artikel 10c och EES-/Eftastaternas deltagande i EU:s utsläppshandelssystem.

⁵¹ Med hänsyn tagen till att auktionsvolymerna mellan januari och augusti 2019 redan hade minskats genom reserven för marknadsstabilitet baserat på 2017 års överskott.

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Verifierade utsläpp (miljoner ton koldioxidekvivalenter)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,4	67,0	
Förändring av verifierade utsläpp jämfört med år x-1		2,5 %	+4,1 %	+7,6 %	+4,7 %	+4 %	
Gratis tilldelning (EU- 28 + EES- /Eftastaterna)⁵²	32,4	32,4	32,1	32,0	33,1	31,2	31,2 ⁵³
Gratis tilldelning från den särskilda reserven för snabbväxande operatörer och nya aktörer	0	0	0	0	1,1	1,1	1,1
Volymer auktionerade utsläppsrätter	0	9,3	16,4	5,9	4,7	5,6	2,0 ⁵⁴

Källor: EUTL, GD Klimatpolitik och EEX.

Under 2013 antogs beslutet⁵⁵ att begränsa skyldigheterna när det gäller klimatiförändringar till enbart flygningar inom EES. Luftfartssektorns efterlevnad sköts upp för 2012 och 2013. De senarelagda volymerna utsläppsrätter för 2012 auktionerades alltså 2014, medan efterlevnaden avseende luftfartens utsläpp 2013 och 2014 genomfördes under januari–april 2015.

I juni 2018 antog Icao de Corsiabaserade standardbestämmelserna och rekommendationerna⁵⁶. I dessa samt i genomförandevillkoren fastställs Corsias funktion. Viktiga genomförandevillkor, till exempel berättigade enheter och ramen för alternativa bränslen, har dock inte antagits än. EU och dess medlemsstater har erkänt och gett stöd till Icaos formella antagande av standardbestämmelserna och rekommendationerna och har följt Icaos förfaranden för att anmäla befintliga skillnader⁵⁷ mellan relevant EU-lagstiftning och Corsia. Från och med den 1 januari 2019 måste luftfartygsoperatörer

⁵² Dessa siffror tar inte hänsyn till samtliga nedläggningar av luftfartygsoperatörer.

⁵³ Tilldelningen för Storbritannien (4,31 miljoner utsläppsrätter av det totala antalet 2019) avbröts på grund av de skyddsåtgärder som kommissionen vidtagit för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem i de fall där EU-lagstiftningen upphör att gälla för en medlemsstat som lämnar EU (se kapitel 2.2).

⁵⁴ Fram till utgången av juni 2019.

⁵⁵ Europaparlamentets och rådets beslut nr 377/2013/EU av den 24 april 2013 om tillfälligt undantag från direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (Text av betydelse för EES) (EUT L 113, 25.4.2013, s. 1).

⁵⁶ <https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/SARPs-Annex-16-Volume-IV.aspx>

⁵⁷ Rådets beslut (EU) 2018/2027 av den 29 november 2018 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i internationella civila luftfartsorganisationen vad gäller den första utgåvan av internationella standarder och rekommenderad praxis på miljöskyddsområdet – Systemet för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp från internationell luftfart (Corsia) (EUT L 325, 20.12.2018, s. 25).

övervaka och kontrollera sina utsläpp även för Corsia. Ramen för övervakning, rapportering och verifiering inom EU:s utsläppshandelssystem har reviderats så att det införs en rättsligt bindande skyldighet i detta avseende (se kapitel 6.1). Med hjälp av en sådan integrerad strategi i de båda instrumenten minimeras den administrativa bördan.

5. MARKNADSÖVERSIKT

Enligt det reviderade direktivet om marknader för finansiella instrument* (Mifid II) klassificeras utsläppsrätter som finansiella instrument från och med den 3 januari 2018. Detta innebär att de regler som är tillämpliga på traditionella finansiella marknader (de som omfattar handel med koldioxidderivat på ledande plattformar eller *over-the-counter* (OTC) också ska tillämpas på spotsegmentet av den sekundära koldioxidmarknaden (transaktioner i utsläppsrätter för omedelbar leverans på den sekundära marknaden). Detta segment får därmed samma ställning som derivatmarknaden när det gäller transparens, investerarskydd och integritet. Tillsynen på den primära marknaden omfattas fortfarande av auktioneringsförordningen, utom frågor som handlar om marknadsmissbruk.

Dessutom är andra delar av lagstiftningen om finansiella marknader tillämpliga genom hänvisningar till Mifid II-definitioner av finansiella instrument. Detta gäller särskilt förordningen om marknadsmissbruk**, som omfattar transaktioner och beteenden som berör utsläppsrätter både på primära och på sekundära marknader. På samma sätt kommer en hänvisning till Mifid II i direktivet om bekämpning av penningtvätt*** att göra det obligatoriskt för koldioxidhandlare med tillstånd enligt Mifid att göra kundkontroller på den sekundära spotmarknaden för utsläppsrätter.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

*** Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG.

**** Kundkontroller är redan obligatoriska på den primära marknaden och på den sekundära marknaden för utsläppsrätsderivat.

Efter reformen av EU:s utsläppshandelssystem för fas 4 har ett antal marknadsdeltagare, till exempel större finansaktörer och mäklare, anslutit sig till marknaden på nytt. Antalet deltagare med rätt att ge anbud i auktioner på den gemensamma auktionsplattformen ökade från 73 (i januari 2018) till 79 (i december 2018). Den övervägande majoriteten deltagare var verksamhetsutövare (73 %) medan resten utgjordes av värdepappersföretag och kreditinstitut (19 %) samt personer som inte omfattas av Mifidkraven (8 %).⁵⁸ Detta kan jämföras med slutet av 2012, när auktionerna började, då det fanns

⁵⁸ Alla uppgifter har hämtats från den gemensamma auktionsplattformens (CAP2) månadsrapporter till kommissionen.

42 deltagare som var behöriga att lämna anbud i auktionerna, varav 67 % var verksamhetsutövare, 26 % värdepappersföretag och kreditinstitut samt 7 % icke-finansiella mellanhänder.⁵⁹

Enligt de befintliga bestämmelserna om marknadsmissbruk ansvarar de nationella behöriga myndigheterna⁶⁰ för att övervaka marknaden, med avseende på såväl auktioner som sekundärmarknaden. På europeisk nivå samordnas deras verksamhet av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma), liksom är fallet med andra finansiella instrument.

De nationella behöriga myndigheterna har befogenhet att påföra korrigerande åtgärder eller sanktioner om de beslutar att ett visst beteende utgör marknadsmissbruk. För att de ska kunna utöva sin marknadstillsyn fastställs en rad rapporterings- och öppenhetsmekanismer i finansmarknadslagstiftningen vilka är tillämpliga på handelsplatser och värdepappersföretag. Rapporteringskraven innebär bland annat att handelsplatser och värdepappersföretag måste lämna utförliga uppgifter till de behöriga myndigheterna om transaktioner med utsläppsrätter eller derivat av sådana som genomförs på handelsplatserna och *over-the-counter* (OTC).⁶¹ Rapporteringskraven innefattar även en skyldighet för handelsplatser och värdepappersföretag att förse de behöriga myndigheterna med positionsuppgifter beträffande utsläppsrätterna.⁶² Öppenhetskraven innebär bland annat att handelsplatser och värdepappersföretag ska offentliggöra handelsuppgifter⁶³ och positionsuppgifter aggregerade per vecka⁶⁴.

5.1. Utsläppsrätternas rättsliga egenskaper och skattebehandling

Utsläppsrätters rättsliga egenskaper och deras skattebehandling varierar mellan länderna, eftersom dessa båda aspekter inte fastställs i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem. Länderna är skyldiga att årligen rapportera om de nationella system som rör utsläppsrätternas rättsliga egenskaper och deras skattebehandling i sina artikel 21-rapporter. Trots den bristande harmoniseringen i detta avseende skapar den nuvarande rättsliga ramen den rättsliga grund som krävs för en mogen, transparent och likvid koldioxidmarknad samtidigt som den säkerställer marknadens stabilitet och integritet.

⁵⁹ Enligt artikel 18.2 i auktionsförordningen.

⁶⁰ Förteckningen över nationella behöriga myndigheter finns på https://ec.europa.eu/info/system/files/mar-2014-596-art-22-list_en.pdf.

⁶¹ Enligt artikel 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument ska handelsplatser och värdepappersföretag lämna utförliga uppgifter om transaktioner med utsläppsrätter och derivat därav till behöriga myndigheter.

⁶² Syftet med skyldigheten att rapportera positionsuppgifter enligt artikel 58 i Mifid II är att övervaka de positioner som olika kategorier av personer har när det gäller utsläppsrätter.

⁶³ Det krav om öppenhet före och efter handel som föreskrivs i artiklarna 8, 10 och 21 i förordningen om marknader för finansiella instrument (Mifir) syftar till att säkerställa att marknadsdeltagarna har mer tillförlitlig och tillgänglig information om handelsmöjligheter och priser.

⁶⁴ Allmänt tillgängliga veckorapporter om positionsuppgifter ger insyn i hur vissa kategorier av finansmarknadsaktörer kan uppfatta marknaden.

Till följd av en rekommendation från Europeiska revisionsrätten inledde kommissionen i juli 2019 en studie⁶⁵ av utsläppsrätternas rättsliga status. I studien, som utfördes av en oberoende konsult, identifierades inga praktiska problem kopplade till avsaknaden av en definition av utsläppsrätternas rättsliga status. I studien konstaterades det att en harmoniserad definition inte skulle leda till större rättssäkerhet eller nödvändigtvis påverka koldioxidmarknadens likviditet. Inga lagstiftningsinitiativ rekommenderades i studien, men det angavs att verksamhetsutövare bör få tillgång till information, rådgivning, utbildning och kapacitetsbyggande eftersom utsläppsrätterna klassificeras som finansiella instrument enligt Mifid II⁶⁶.

När det gäller skattebehandlingen av utsläppsrätterna rapporterar tre länder att moms tas ut på utfärdande av utsläppsrätter. För transaktioner med utsläppsrätter på den sekundära marknaden tas moms däremot ut i 27 deltagande länder. En majoritet av länderna anger att de tillämpar förfarandet för omvänd betalningsskyldighet på inhemska transaktioner som berör utsläppsrätter. Undantaget med omvänd betalningsskyldighet innebär att ansvaret för att betala momsen flyttas från säljaren till köparen av en vara eller en tjänst och är ett effektivt skydd mot momsbedrägerier. I november 2018 beslutades det att medlemsstaterna kunde tillämpa undantaget ända fram till den 30 juni 2022.⁶⁷ Medlemsstaterna uppmuntras att fortsätta att tillämpa förfarandet för omvänd betalningsskyldighet för att ge ett fortsatt tillräckligt skydd för koldioxidmarknaden.

⁶⁵ Studien finns på följande länk: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d985256-a6a9-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en>.

⁶⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349). Tillgänglig på: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1536584176375&uri=CELEX:02014L0065-20160701>.

⁶⁷ Rådets direktiv (EU) 2018/1695 av den 6 november 2018 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller perioden för frivillig tillämpning av förfarandet för omvänd betalningsskyldighet på leveranser av vissa varor och tjänster som är känsliga för bedrägerier och mekanismen för snabba insatser mot mervärdesskattebedrägeri (EUT L 282, 12.11.2018, s. 5).

6. ÖVERVAKNING, RAPPORTERING OCH VERIFIERING AV UTSLÄPP

Kraven på övervakning, rapportering och verifiering i EU:s utsläppshandelssystem harmoniseras i förordningen om övervakning och rapportering* och förordningen om ackreditering och verifiering**.

Övervakningssystemet i EU:s utsläppshandelssystem är utformat som ett antal ”byggklossar” som ger verksamhetsutövarna stor flexibilitet för att skapa kostnadseffektivitet och samtidigt uppnå hög tillförlitlighet i uppgifterna om de utsläpp som övervakas. Därför tillåts flera övervakningsmetoder (”beräkningsbaserade” eller ”mätbaserade” och i undantagsfall ”alternativa metoder”). Metoderna får kombineras för enskilda delar av en anläggning. När det gäller luftfartygsoperatörer är endast beräkningsbaserade metoder genomförbara, där bränsleförbrukningen är den centrala parameter som ska fastställas för de flygningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem. Kravet på att anläggningar och luftfartygsoperatörer ska ha en övervakningsplan som är godkänd av den behöriga myndigheten på grundval av förordningen om övervakning och rapportering förhindrar att övervakningsmetoderna väljs godtyckligt och varierar över tid.

Genom förordningen om ackreditering och verifiering för fas 3 och därefter har det införts en EU-omfattande harmoniserad metod för ackrediteringen av kontrollörer. Kontrollörer som är en juridisk person måste ackrediteras av ett nationellt ackrediteringsorgan för att kunna utföra kontroller i enlighet med förordningen. Detta enhetliga ackrediteringssystem innebär att kontrollörer genom ömsesidigt erkännande kan arbeta i alla deltagande länder och på så sätt dra full nytta av den inre marknaden och bidra till tillräcklig kapacitet generellt.

* Kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 av den 21 juni 2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 181, 12.7.2012, s. 30).

** Kommissionens förordning (EU) nr 600/2012 av den 21 juni 2012 om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och tonkilometer och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 181, 12.7.2012, s. 1).

6.1. Allmän utveckling

Erfarenheten från genomförandet av förordningen om övervakning och rapportering samt förordningen om ackreditering och verifiering har visat att reglerna behöver förbättras, förtydligas och förenklas ytterligare för att främja harmonisering, minska den administrativa bördan för operatörerna och de deltagande länderna och effektivisera systemet ytterligare.

I februari 2017 inleddes ett samråd med de deltagande länderna inför en uppdatering av dessa två förordningar i syfte att förbereda för fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem och förbättra och förenkla processerna för övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering. Den första uppdateringen gjordes 2018. För att ha ett verifieringssystem på plats för datainsamling beträffande gratis tilldelning 2019 och ett uppdaterat system för övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering innan datainsamlingen inleds för Corsia (se kapitel 4) började de reviderade versionerna av förordningen om

övervakning och rapportering⁶⁸ samt förordningen om ackreditering och verifiering⁶⁹ att tillämpas den 1 januari 2019. Ytterligare arbete och samråd pågår för att slutföra processen med att revidera systemet i tillräckligt god tid innan fas 4 inleds.

Efterlevnadssystemet har effektiviserats genom att förordningen om övervakning och rapportering ger länderna möjlighet att göra elektronisk rapportering obligatorisk. Under 2019 rapporterade 17 deltagande länder att de använde elektroniska mallar eller särskilda filformat för övervakningsplaner, utsläppsrapporter, verifieringsrapporter och/eller förbättringsrapporter med utgångspunkt i de minimikrav som kommissionen fastställt. 13 deltagande länder rapporterade att de använder någon form av automatiskt it-system för rapportering enligt EU:s utsläppshandelssystem.

6.2. Övervakningen i praktiken

Enligt de artikel 21-rapporter som har lämnats 2019 använder de flesta anläggningar den beräkningsbaserade metoden.⁷⁰ Endast 182 anläggningar (1,7 %) i 23 länder uppgavs använda system för kontinuerlig mätning av utsläpp. Dessa var mest frekventa i Tyskland, Frankrike och Tjeckien. Antalet länder är oförändrat jämfört med förra året, men totalt är det tre fler anläggningar som använder denna metod.

Endast 11 länder angav att alternativa metoder används av sammanlagt 38 anläggningar som omfattade omkring 2,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter (jämfört med 3,4 miljoner ton föregående år). En anläggning i Nederländerna svarar för 31 % av de totala utsläpp som rapporterades där alternativa metoder används.

Det stora flertalet anläggningar uppfyller kraven för miniminivåerna⁷¹ i förordningen om övervakning och rapportering. Endast 97 anläggningar i kategori C (jämfört med 106 stycken föregående år), det vill säga 13,4 %, angavs avvika i fråga om minst en parameter från kravet på att de högsta nivåerna ska tillämpas för de viktigaste bränsle-/materialmängderna. Dessa avvikelser är endast tillåtna om verksamhetsutövaren visar att den högsta nivån inte är tekniskt möjlig eller leder till orimliga kostnader. Om dessa villkor inte längre gäller måste verksamhetsutövarna förbättra sina övervakningssystem. Under 2013 angavs det att 16 % av anläggningarna i kategori C inte tillämpade de högsta nivåerna på ett eller annat sätt. Således har det skett en förbättring av tillämpningen av de högsta nivåerna för anläggningar i kategori C sedan fas 3 inleddes.

På liknande sätt visar rapporterna från 22 deltagande länder att totalt 19 % av anläggningarna i kategori B avviker från standardkraven om övervakning och rapportering i något avseende jämfört med 21 % föregående år och 22 % året dessförinnan. Även detta tyder på en stadig förbättring av antalet anläggningar som uppfyller de högsta nivåkraven.

⁶⁸ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 av den 19 december 2018 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 (EUT L 334, 31.12.2018, s. 1).

⁶⁹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 av den 19 december 2018 om verifiering av uppgifter och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 334, 31.12.2018, s. 94).

⁷⁰ Den främsta anledningen är att den mätningbaserade metoden kräver stora resurser och kunskaper för att man kontinuerligt ska kunna mäta koncentrationen av relevanta växthusgaser. Många mindre operatörer har inte dessa resurser och kunskaper.

⁷¹ Kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 innebär att alla verksamhetsutövare måste nå vissa miniminivåer och att stora utsläppskällor måste nå högre nivåer (t.ex. högre tillförlitlighet i uppgifterna), medan mindre utsläppskällor omfattas av mindre stränga krav av kostnadseffektivitetsskäl.

6.3. Ackrediterad verifiering

Det totala antalet kontrollörer angavs inte i artikel 21-rapporterna. Det europeiska ackrediteringssamarbetet (EA) tillhandahåller dock en central länk till relevanta nationella ackrediteringsorgan och deras förteckningar över kontrollörer som har ackrediterats inom EU:s utsläppshandelssystem.⁷²

Det ömsesidiga erkännandet av kontrollörer mellan de deltagande länderna fungerar väl: 24 länder angav att minst en utländsk kontrollör är verksam inom deras territorium.

Kontrollörernas efterlevnad av förordningen om ackreditering och verifiering konstateras vara god. Polen rapporterade att ackrediteringen hade upphävts för en kontrollör, medan inget land rapporterade att ackrediteringen hade återkallats under 2018. Detta ska jämföras med en upphävd och tre återkallade ackrediteringar under 2017. Tyskland, Frankrike och Polen rapporterade att omfattningen för två, en respektive tre kontrollörers ackreditering hade begränsats under 2018, jämfört med för två kontrollörer från Polen 2017.

Tio länder rapporterade inkomna klagomål på kontrollörerna under året (ett mer än föregående år). Det totala antalet klagomål (71) minskade dock med 14 %. Av de mottagna klagomålen uppgavs 93 % vara lösta (andelen var 95 % det föregående året). Tio länder rapporterade bristande efterlevnad hos kontrollörerna i fråga om informationsutbytet mellan de nationella ackrediteringsorganen och de behöriga myndigheterna (jämfört med tolv föregående år).

7. ÖVERSIKT ÖVER ADMINISTRATIVA ORDNINGAR

De länder som deltar i EU:s utsläppshandelssystem använder olika metoder när det gäller vilka behöriga myndigheter som är ansvariga för att tillämpa systemet. I vissa länder deltar flera lokala myndigheter, medan andra har mycket mer centraliserade system.

Enligt de artikel 21-rapporter som lämnades 2019 var i genomsnitt fem behöriga myndigheter delaktiga i tillämpningen av EU:s utsläppshandelssystem i varje land.⁷³ När det gäller samordningen mellan myndigheterna används olika verktyg, såsom rättsliga instrument för central förvaltning av övervakningsplaner (i 14 länder), bindande instruktioner och vägledning från en central behörig myndighet till lokala myndigheter (i tio länder) och regelbundna möten med arbetsgrupper eller möten mellan myndigheter (i 15 länder). Sju länder angav att de inte använde sig av några sådana verktyg.

När det gäller administrativa avgifter som länderna tar ut (för tillståndsgivning och godkända övervakningsplaner) angav 13 länder 2019 att de inte tar ut några avgifter för verksamhetsutövare (Cypern, Estland, Grekland, Irland, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Slovakien, Sverige och Tyskland). Detta är ett land mindre än förra året. Luftfartygsoperatörer betalar inga avgifter i 15 länder (Belgien, Cypern, Estland, Grekland, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Slovakien, Spanien, Sverige, Tjeckien och Tyskland), vilket också är oförändrat jämfört med föregående år. Avgifterna varierar kraftigt mellan länder och typer av tjänster, från 5 till 6 913,31 euro för tillstånd och godkännanden av

⁷² EA:s lista med kontaktuppgifter för nationella ackrediteringsorgan som ackrediterar kontrollörer inom EU:s utsläppshandelssystem: <https://european-accreditation.org/national-accreditation-bodies-having-successfully-undergone-peer-evaluation-by-ea/>.

⁷³ I vissa fall kan länderna rapportera flera regionala/lokala myndigheter som en behörig myndighet.

övervakningsplaner för anläggningar och från 5 till 2 400 euro för samma slags tjänst för luftfartygsoperatörer.

De deltagande ländernas administrativa organisation för utsläppshandel är i stort sett effektiv. Kommunikationen och utbytet av bästa metoder, bland annat genom regelefterlevnadsforumet för EU:s utsläppshandelssystem och den årliga efterlevnadskonferensen för EU:s utsläppshandelssystem, bör fortsätta att förbättras och uppmuntras.

8. EFTERLEVAD OCH VERKSTÄLLANDE

Enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ska det tas ut en ”avgift för överskridande utsläpp” på 100 euro (indexerat) för varje ton koldioxid som släpps ut och för vilket det inte har överlämnats en utsläppsrätt i tid. Andra sanktioner vid bristande tillämpning av EU:s utsläppshandelssystem tillämpas i enlighet med nationella bestämmelser i länderna i fråga.

EU:s utsläppshandelssystem har en mycket hög grad av regelefterlevnad: varje år omfattas ungefär 99 % av utsläppen av det erforderliga antalet utsläppsrätter överlämnade i tid. Under 2018 hade mindre än 0,5 % av de anläggningar som rapporterade utsläpp underlåtit att överlämna utsläppsrätter för alla sina utsläpp när tidsfristen gick ut den 30 april 2019. Inom luftfartssektorn följdes reglerna av luftfartygsoperatörer som stod för 99,1 % av de utsläpp från luftfarten som omfattas av systemet. De operatörer som inte följde reglerna var vanligtvis små eller hade upphört med sin verksamhet 2018.

De behöriga myndigheterna gör fortsatt olika efterlevnadskontroller av de årliga utsläppsrapporterna. Utifrån uppgifterna i de artikel 21-rapporter som lämnades in 2019 kontrollerade alla deltagande länder 100 % av de årliga utsläppsrapporterna för att se att de var fullständiga och internt konsekventa (utom Belgien, 31 %, Spanien, 95 %, Frankrike, 99 %, och Sverige, 1 %). Rapporterna visar också att i genomsnitt i länderna genomgick nästan 80 % av rapporterna kontroller av överensstämmelse med övervakningsplanerna (alla förutom Kroatien) och att nästan 75 % kontrollerades mot tilldelningsuppgifter (alla länder utom Finland, Ungern, Malta, Norge och Sverige). 24 länder angav att de också dubbelkontrollerar mot andra uppgifter.

Behöriga myndigheter i tolv länder gjorde försiktiga uppskattningar beträffande de uppgifter som saknades för 57 anläggningar (cirka 0,5 % av det totala antalet anläggningar), liknande de som gjordes för 52 anläggningar (0,5 %) 2017 och 57 anläggningar (0,5 %) 2016. De rapporterade utsläppen från dessa anläggningar var 11,2 miljoner ton koldioxid under 2018 (jämfört med 2,8 miljoner ton 2017) och cirka 0,7 % av de totala utsläppen (jämfört med 0,2 % under 2017). De vanligaste skälen till de försiktiga uppskattningarna var att utsläppsrapporter saknades per den 31 mars eller att utsläppsrapporterna inte helt uppfyllde kraven i förordningen om övervakning och rapportering och förordningen om ackreditering och verifiering.

På luftfartsområdet rapporterades försiktiga uppskattningar på grund av saknade uppgifter av sju länder, avseende 31 luftfartygsoperatörer (4,7 % av det totala antalet) och 4,7 % av utsläppen från luftfarten.

De behöriga myndigheternas kontroller är också viktiga för att komplettera kontrollörernas arbete. För 2018 bekräftade alla länder att de utför ytterligare kontroller av anläggningar. De flesta länderna har liknande tillvägagångssätt när det gäller luftfartygsoperatörer (utom Cypern, Estland, Grekland,

Italien och Liechtenstein). De flesta länder (alla utom Grekland, Italien, Luxemburg och Malta) rapporterade att de hade gjort kontroller på plats vid anläggningar under 2018.

För 2018 rapporterades tillämpning av avgifter för överskridande utsläpp för 36 anläggningar i tio länder (en i Belgien, två i Tjeckien, en i Frankrike, två i Irland, fem i Italien, en i Nederländerna, två i Polen, sju i Portugal, fyra i Rumänien och elva i Storbritannien). På luftfartsområdet rapporterades tillämpning av avgifter för överskridande utsläpp för 26 luftfartygsoperatörer (två i Tyskland, en i Frankrike, nio i Italien, en i Lettland, en i Nederländerna, åtta i Portugal, en i Slovenien och tre i Storbritannien).

Tolv länder bekräftade att påföljder (utöver avgifter för överskridande utsläpp) tillgreps under 2018. Inga fängelsestraff har rapporterats, men 36 anläggningar och 26 luftfartygsoperatörer ålades böter eller erhöll formella underrättelser och slutliga varningsskrivelser med ett totalt ekonomiskt värde på 5,4 miljoner euro⁷⁴.

De vanligaste rapporterade överträdelserna 2018 var underlåtenhet att följa en godkänd övervakningsplan (nio fall), avsaknad av tillstånd (åtta fall), underlåtenhet att uppfylla tillståndsvillkor (sex fall) och underlåtenhet att lämna in en verifierad årlig utsläppsrapport inom tidsfristen (fem fall).

Såsom rapporterades det föregående året inleddes en femte verifieringsomgång för EU:s utsläppshandelssystem i början av 2018, i syfte att upptäcka problem med efterlevnaden av EU:s utsläppshandelssystem hos de deltagande länderna och hjälpa dem att förbättra sitt genomförande av detta. Verifieringen kommer att avslutas i slutet av 2019.

9. SLUTSATSER OCH UTSIKTER

År 2018 kännetecknades av stora framsteg när det gäller antagandet av genomförandebestämmelserna för fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem. Under året antogs bestämmelser om koldioxidläckage, gratis tilldelning, auktionering, inrättandet av innovationsfonden samt övervakning, rapportering och verifiering. Intensivt arbete pågår med att slutföra de övriga genomförandebestämmelserna, som enligt planen ska antas före starten av nästa handelsperiod i januari 2021.

Året kännetecknades även av betydligt minskade utsläpp från anläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem. Minskningen på 4,1 % jämfört med 2017 drevs framför allt av el- och värmeproduktionssektorn, medan utsläppen från industrin endast minskade något. De verifierade utsläppen från luftfarten fortsatt dock att öka 2018, och ökningen uppgick till 3,9 % jämfört med 2017.

De lagstiftningsändringar som beslutats under senare år för att ta itu med överskottet av utsläppsrätter fortsätter att ge betydande resultat. Överskottsindikatorn för reserven för marknadsstabilitet offentliggjordes för tredje gången 2019, och tillsammans med 2017 års indikator ledde den till en minskning av auktionsvolymerna med nästan 40 % eller nära 397 miljoner utsläppsrätter 2019. Följaktligen kommer cirka 30 % färre utsläppsrätter att auktioneras under 2019 jämfört med 2018.

⁷⁴ Detta sammanlagda belopp omfattar inte böter som har utdömts för luftfartssektorn i Portugal, eftersom de slutliga beloppen ännu inte hade fastställts på grund av de pågående påföljdsprocesserna.

Den positiva utvecklingen i dessa avseenden har inletts ökat förtroende hos marknadsaktörerna och lett till en fortsatt förstärkt prissignal för koldioxid. Det högre priset på utsläppsrätter medförde en väsentlig ökning av medlemsstaternas totala auktionsintäkter, och under 2018 var de totala intäkterna mer än dubbelt så stora som intäkterna från 2017.

Under 2018 var efterlevnadsgraden av EU:s utsläppshandelssystem fortsatt mycket hög – mer än 99 % för såväl fasta anläggningar som luftfartygsoperatörer. Strukturen för EU:s utsläppshandelssystem har förblivit stabil, och den administrativa organisationen hos medlemsländerna har visat sig vara effektiv.

Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka den europeiska koldioxidmarknaden och lämna nästa rapport i slutet av 2020.

BILAGA

Tillägg 1

Tabell 1.1: Antal gratis utsläppsrätter som har tilldelats för modernisering av elsektorn

	Antal gratis utsläppsrätter som har begärts av medlemsstaterna i enlighet med artikel 10c					
Medlemsstat	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436	2 471 297
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994	7 661 840
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614	38 939
HU	7 047 255 ⁷⁵	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379	158 922
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908	31 942 281
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255	3 778 439
Summa	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124	46 987 375

Källa: GD Klimatpolitik

Tabell 1.2: Maximalt antal gratis utsläppsrätter per år med undantag från full auktionering för el- och värmeproduktion

Medlemssstat	Högsta antal utsläppsrätter per år							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Summa
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Summa	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

Källa: GD Klimatpolitik

⁷⁵ Ungern utnyttjade endast undantaget i artikel 10c under 2013.

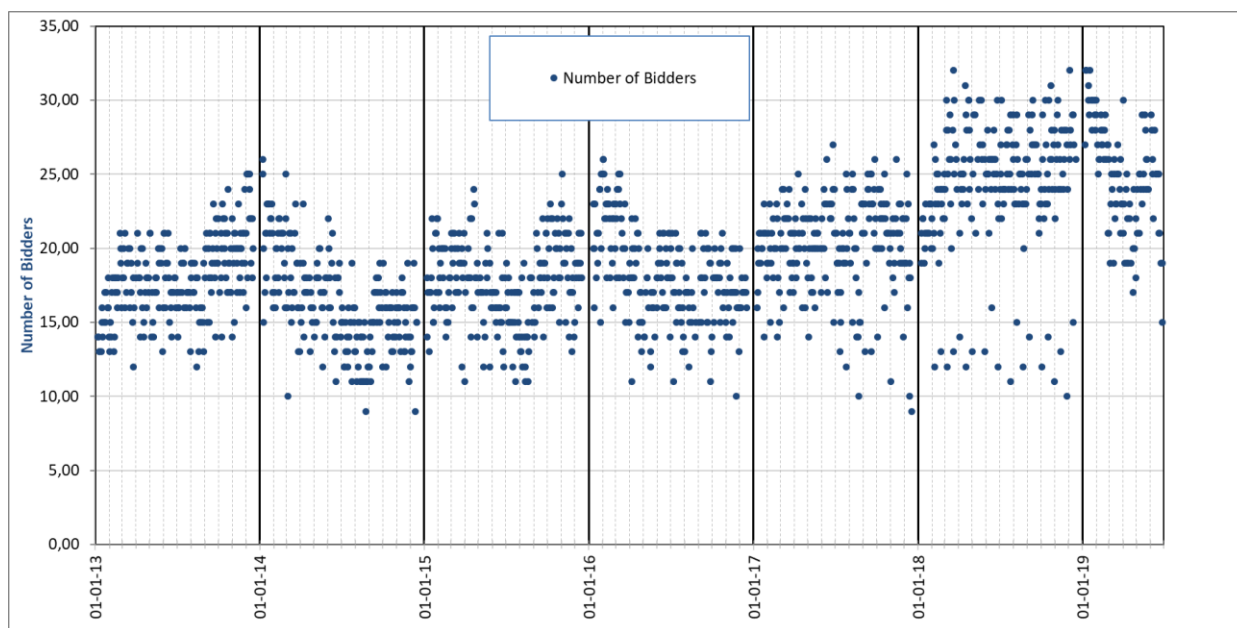
Tabell 1.3: Antal outnyttjade gratis utsläppsrätter inom ramen för undantaget från fullständig auktionering för el- och värmeproduktion vilka har auktionerats eller ska auktionerats enligt planen under 2013–2020⁷⁶

Auktionerade outnyttjade utsläppsrätter enligt artikel 10c						
Medlemsstat	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BG	5 444 169	1 461 360	920 823	604 908	1 386 372	0
CY	0	0	0	0	0	0
CZ	0	90 694	77 741	66 740	54 550	80 295
EE	0	188 682	134 897	1 767 499	761 088	50 026
LT	259 924	0	456 725	191 229	161 522	128 105
PL	1 196	0	7 491	0	55 800 000	49 520 000
RO	2 104 468	6 710 664	3 540 974	3 011 456	0	0
HU	0	0	0	0	0	0

Källa: GD Klimatpolitik

Tillägg 2

Figur 2.1: Antal budgivare i auktioner för allmänna utsläppsrätter från 2013 till den 30 juni 2019

Källa: EEX

- Antal budgivare

⁷⁶ Inga outnyttjade utsläppsrätter enligt artikel 10c auktionerades 2013 och 2014.

Tabell 2.1: Medlemsstaternas auktioneringsintäkter under perioden 2012–2018⁷⁷

Intäkter från auktionering av utsläppsrätter 2012–2018 (miljoner euro)														
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Allmänt (tidiga auktioner)	Luftfart (tidiga auktioner)	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart
AT	11,05	0,00	55,75	0,00	52,17	1,18	76,24	2,36	58,81	0,65	78,74	0,69	208,20	2,16
BE	0,00	0,00	114,99	0,00	95,03	2,05	138,96	2,69	107,14	0,74	143,52	0,79	379,00	2,47
BG	22,14	0,00	52,63	0,00	36,19	0,22	120,91	0,91	85,08	0,25	130,15	0,27	367,34	0,83
CY	1,58	0,00	0,35	0,00	0,43	0,30	0,00	1,42	0,00	0,39	6,15	0,41	24,66	1,30
HR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86,40	0,49	20,09	0,16	26,97	0,18	70,96	0,55
CZ	0,00	0,00	0,00	0,00	55,24	0,47	110,30	1,20	117,63	0,33	199,43	0,35	583,33	1,10
DE	166,18	17,52	791,25	0,00	749,97	0,00	1093,31	16,87	845,74	4,65	1141,74	5,07	2565,34	16,31
DK	1,07	0,00	56,06	0,00	46,93	1,16	68,64	2,71	52,93	0,74	70,93	0,79	187,32	2,48
EE	0,00	0,00	18,07	0,00	7,41	0,04	21,13	0,15	23,57	0,04	39,31	0,05	139,89	0,14
EL	14,84	0,00	147,64	0,00	129,97	1,10	190,17	4,99	146,68	1,37	196,57	1,46	518,96	4,57
ES	68,53	0,00	346,11	0,00	323,53	6,56	473,20	16,32	364,97	4,48	488,78	4,77	1291,07	14,97
FI	13,28	0,00	66,97	0,00	62,68	0,81	91,64	2,13	70,63	0,58	94,64	0,62	249,84	1,96
FR	43,46	0,00	219,25	0,00	205,29	10,05	299,94	12,18	231,34	3,35	309,85	3,55	818,40	11,16
HU	3,99	0,00	34,59	0,00	56,21	0,29	82,28	0,99	63,43	0,27	84,94	0,29	224,48	0,91
IE	0,00	0,00	41,68	0,00	35,11	0,87	51,32	2,15	39,54	0,59	52,93	0,63	140,10	1,97
IT	76,50	0,00	385,98	0,00	361,25	5,24	528,00	14,41	407,23	3,96	545,44	4,21	1440,10	13,22

⁷⁷ Källa: EEX

LT	3,29	0,00	19,98	0,00	17,28	0,06	28,13	0,29	20,76	0,08	31,43	0,09	80,11	0,25
LU	0,74	0,00	4,97	0,00	4,52	0,63	6,62	0,22	5,08	0,06	6,81	0,07	18,09	0,20
LV	2,13	0,00	10,79	0,00	10,08	0,14	14,76	0,53	11,36	0,15	15,24	0,15	40,20	0,49
MT	0,27	0,00	4,47	0,00	3,81	0,10	5,62	0,57	4,30	0,16	5,78	0,17	15,19	0,52
NE	25,61	0,00	134,24	0,00	125,63	5,47	183,57	3,68	141,59	1,01	189,63	1,07	500,84	3,37
PL	0,00	0,00	244,02	0,00	78,01	0,00	129,84	2,98	135,57	0,58	505,31	0,69	1209,98	1,59
PT	10,65	0,00	72,78	0,00	65,82	1,27	96,32	2,89	74,29	0,79	99,50	0,85	262,96	2,65
RO	39,71	0,00	122,74	0,00	97,57	0,32	193,62	1,60	193,56	0,44	260,29	0,47	717,64	1,45
SE	7,07	0,00	35,67	0,00	33,34	1,02	48,79	3,63	37,61	1,00	50,45	1,06	132,98	3,34
SI	3,51	0,00	17,74	0,00	16,59	0,05	24,28	0,14	18,70	0,04	25,05	0,04	66,19	0,12
SK	12,19	0,00	61,70	0,00	57,59	0,04	84,31	0,20	64,99	0,06	87,01	0,06	229,74	0,18
Storbritannien	75,74	0,00	409,63	0,00	387,42	14,08	567,72	18,54	418,96	5,37	604,02	5,30	1607,32	0,00
TOTALT	603,52	17,53	3550,73	0,00	3115,11	53,53	4815,97	117,26	3761,57	32,28	5490,60	34,14	14090,23	90,27

Tillägg 3

Tabell 3.1: Sammanfattning av internationella reduktionsenheter som har utbyttts fram till utgången av juni 2019⁷⁸

Internationella reduktionsenheter som har utbyttts fram till utgången av juni 2019	miljoner	procent	Internationella reduktionsenheter som har utbyttts fram till utgången av juni 2019	miljoner	procent
CER	261,42	57,65 %	ERU	192,07	42,35 %
Kina	195,20	74,67	Ukraina	147,69	76,89 %
Indien	17,27	6,61	Ryssland	32,06	16,69 %
Uzbekistan	9,89	3,79	Polen	2,82	1,46 %
Brasilien	5,43	2,08	Tyskland	1,65	0,85 %
Chile	3,16	1,21	Frankrike	1,24	0,64 %
Sydkorea	2,93	1,12	Bulgarien	0,50	0,26 %
Mexiko	2,89	1,10	Övriga	6,11	3,21 %
Övriga	24,65	9,43			
SUMMA CER och ERU	453,49	100 %			

Källa: EUTL

Tabell 3.2: Sammanfattning av internationella reduktionsenheter som har utbyttts fram till utgången av juni 2019 per anläggningstyp

Internationella reduktionsenheter som har utbyttts fram till utgången av juni 2019:	CER i miljoner	ERU i miljoner
Fasta anläggningar	256,46	191,25
Luftfartygsoperatörer	4,96	0,82
TOTALT	261,42	192,07

Källa: EUTL

Tillägg 4

⁷⁸ 2019 års uppgifter för Storbritannien tas inte med i tabellerna 3.1 och 3.2 på grund av de skyddsåtgärder som kommissionen vidtagit för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem i de fall där EU-lagstiftningen upphör att gälla för en medlemsstat som lämnar EU (se kapitel 2.2).

Tabell 4.1: Delar i tillgång och efterfrågan i utsläppshandelssystemet

Del	Tillgång eller efterfrågan?	Offentliggörande	Uppdatering och osäkerhet
Totalt antal som har överförts från fas 2	Tillgång	Rapport om koldioxidmarknaden	Ingen uppdatering väntas eftersom fas 2 är slut. Slutlig siffra.
Tidiga fas 3-auktioner	Tillgång	Webbplatsen för generaldirektoratet för klimatpolitik, EEX och ICE:s webbplatser	Ingår inte i det totala antal som har överförts från fas 2. Slutliga siffror.
Utsläppsrätter för NER300	Tillgång	EIB:s webbplats	300 miljoner utsläppsrätter monetariserades 2012–2014. Slutliga siffror.
Luftfartsauktioner	Tillgång	Webbplatsen för generaldirektoratet för klimatpolitik, EEX och ICE:s webbplatser	Nej – justeringar återspeglas i volymerna för det efterföljande året. Auktionerna för 2013 och 2014 hölls under 2015.
Fas 3-auktioner	Tillgång	Webbplatsen för generaldirektoratet för klimatpolitik, EEX och ICE:s webbplatser	Nej – siffran revideras inte. Utsläppsrätter som (t.ex. på grund av förseningar i starten av auktionering för vissa medlemsstater, t.ex. för EES-Efta) som inte har tagits med i auktioner kan emellertid auktioneras efterföljande år.
Gratis tilldelning (NIM)	Tillgång	EUTL, tabeller	Dessa siffror uppdateras under året. - Medlemsstaterna kanske gör sena inlämningar för föregående år, eller den faktiska tilldelningen kan vara lägre än den mängd som ursprungligen förutsågs. EUTL ger en tillförlitlig lägesbild av faktisk tilldelning.
Gratis tilldelning (NER)	Tillgång	EUTL, tabeller	
Gratis tilldelning (luftfart)	Tillgång	EUTL, medlemsstaternas offentliggörande av tilldelningstabeller	
Gratis tilldelning (artikel 10c)	Tillgång	EUTL, status tabell	
Utsläpp (fasta anläggningar)	Efterfrågan	EUTL, regelefterlevnadsuppgifter	De uppgifter om regelefterlevnaden som offentliggjordes den 1 maj visar utsläpp och överlämnade utsläppsrätter för anläggningar som uppfyller reglerna (dvs. de anläggningar som har rapporterat för alla berörda år) ⁷⁹ .
Utsläpp (luftfart)	Efterfrågan		Kontroll av regelefterlevnad för luftfartygsoperatörer för både 2013 och 2014 genomfördes 2015.
Annullerade utsläppsrätter	Efterfrågan		Rapport om koldioxidmarknaden

⁷⁹ Uppgifterna om efterlevnad för föregående år kan korrigeras retroaktivt, t.ex. till följd av sena inlämningar.

Tabell 4.2: Tidplan för publicering av uppgifter

Tidsschema	Uppgifter	Omfattning
1 januari–30 april år x	Uppdatering av gratis tilldelning för el- och värmeproduktion (artikel 10c)	År x–1
1 april år x	Verifierade utsläpp Gratis tilldelning (artikel 10a.5 – NIM)	År x–1
1 maj år x	Tidsfrist för efterlevnad: verifierade utsläpp och överlämnade utsläppsrätter	År x–1
Maj/oktober år x	Internationella reduktionsenheter som har utbyts	
Sista kvartalet år x	Rapport om koldioxidmarknaden	År x–1
Januari/juli år x	Status för reserven för nya deltagare – NER-tabell	
Offentliggörs inte på EU-nivå	Gratis tilldelning till luftfart offentliggörs på medlemsstatsnivå	

Tillägg 5

Tabell 5.1 Verifierade andra utsläpp än koldioxidutsläpp inom utsläppshandelssystemet från anläggningar uppdelade per typen av växthusgas 2013–2018 (i miljoner ton)⁸⁰

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PFCs	0,40	0,74	0,58	0,64	0,47	0,60
N₂O	2,47	5,49	5,32	4,62	4,96	4,11

Källa: EUTL

Tillägg 6

⁸⁰ Det kan förhålla sig så att utsläpp av dikväveoxid eller perfluorkarboner inte har rapporterats separat i unionsregistret för vissa anläggningar, utan de totala utsläppen i ton koldioxidekvivalenter. Uppgifterna i tabellen avspeglar utsläpp uppdelade per växthusgas enligt unionsregistret. Utsläpp av dikväveoxid omfattades av EU:s utsläppshandelssystem från och med fas 2 (fr.o.m. 2008) som en frivillig valmöjlighet för vissa medlemsstater samt perfluorkarboner som en obligatorisk del från och med fas 3 (fr.o.m. 2013).

Tabell 6.1: EU-domstolens domar som rör EU:s utsläppshandelssystemets funktionssätt under perioden juli 2018 till juni 2019

Målnummer	Berörd lagstiftning	Parter	Bakgrund till målet	Datum	Domstolens dom
Mål C-682/17	Direktiv 2003/87/EG, beslut nr 2011/278/EU	ExxonMobil Production Deutschland GmbH/Tyskland	Ska en anläggning betraktas som en elproducent om det inte bedrivs någon sådan verksamhet som avses i bilaga I där, utöver elproduktionen, och har anläggningen i sådana fall rätt till gratis tilldelning?	20.6.2019	Domstolen bekräftade den ordagranna tolkningen av begreppet "elproducent" i direktiv 2003/87/EG.
Mål T-330/18	Direktiv (EU) 2018/410, förordning (EU) 2018/842 och förordning (EU) 2018/841	Carvalho m.fl./parlamentet och rådet	37 privatpersoner begärde ogiltigförklaring av direktiv (EU) 2018/410, förordning (EU) 2018/842 och förordning (EU) 2018/841 eftersom de hävdade att de planerade minskningarna av växthusgasutsläppen var otillräckliga. Europaparlamentet och rådet begärde att talan skulle ogiltigförklaras.	8.5.2019	Domstolen avvisade talan fullt ut.
Mål C-561/18	Kommissionens förordning (EU) nr 601/2012	Solvay Chemicals GmbH/Tyskland	– Är förordning (EU) nr 601/2012 ogiltig, och strider den mot de mål som uppställs i direktiv 2003/87/EG där det föreskrivs att koldioxid som inte överförs i den mening som avses i artikel 49.1 första stycket ska betraktas som utsläpp från den anläggning som producerat koldioxiden i fråga, oavsett om koldioxiden har släppts ut i atmosfären eller ej? – Är förordning (EU) 601/2012 ogiltig, och strider den mot de mål som uppställs i direktiv 2003/87/EG där det föreskrivs att koldioxid som överförs från en anläggning för produktion av natriumkarbonat och som överförs till en annan anläggning för produktion av utfällt kalciumkarbonat systematiskt ska inbegripas i utsläppen från den anläggningen?	6.2.2019	Domstolen fastställde att artikel 49.1 andra stycket och punkt 20 B i bilaga IV till förordning (EU) nr 601/2012 är ogiltiga i den mån som de i utsläppen från en anläggning för produktion av natriumkarbonat systematiskt inbegriper den koldioxid som överförs till en annan anläggning för produktion av utfällt kalciumkarbonat, oberoende av om denna koldioxid släppts ut i atmosfären eller ej.

Tabell 7.1: Lägesrapport för genomförandet av fas 4 av EU:s utsläppshandelssystem

Åtgärd	Syfte	Typ av rättsakt	Tidsplan för antagande
Koldioxidläckageförteckning för 2021–2030	Inrättar den nya koldioxidläckageförteckningen för fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem, baserat på kriterierna för att fastställa vilka sektorer som har en avsevärd exponering för risken för koldioxidläckage	Kommissionens delegerade beslut	Antogs den 15 februari 2019 och offentliggjordes i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> den 8 maj 2019 ⁸¹
Översyn av reglerna för gratis tilldelning för 2021–2030	En översyn av kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter för att anpassa det efter det nya rättsliga sammanhanget för fas 4	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 19 december 2018 och offentliggjordes i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> den 27 februari 2019 ⁸²
Justering av gratis tilldelning till följd av förändringar i produktionen	Utformning av lösningarna för att justera nivån på tilldelningen av gratis utsläppsrätter för anläggningar på grundval av höjningar eller sänkningar i driftsnivån på mer än 15 % i genomsnitt under en tvåårsperiod	Kommissionens genomförandeförordning	2019
Uppdatering av riktmärkesvärdena för gratis tilldelning för 2021–2025	Fastställande av uppdaterade riktmärken för 2021–2025 på grundval av de uppgifter som medlemsstaterna lämnat in den 30 september 2019 för åren 2016 och 2017	Genomförandeakt	2020
Inrättande av innovationsfonden	Fastställande av reglerna för innovationsfondens verksamhet, däribland urvalsförfarandet och kriterierna.	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 26 februari 2019 och offentliggjordes i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> den 28 maj 2019 ⁸³
Inrättande av moderniseringsfonden	Fastställande av reglerna för moderniseringsfondens verksamhet.	Genomförandeakt	2020
Översyn av förordning (EU) nr 389/2013 (förordningen om ett unionsregister)	Fastställande av kraven för unionsregistret för fas 4 i form av standardiserade elektroniska databaser som innehåller gemensamma dataelement för att spåra utfärdande, innehav, överföring och annullering av utsläppsrätter samt införa bestämmelser om allmän tillgång och konfidentialitet	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 12 mars 2019 och offentliggjordes i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> den 2 juli 2019 ⁸⁴
Ändring av förordning (EU) nr 1031/2010 (auktioneringsförordningen)	Möjliggöra auktioneringen av de första 50 miljoner utsläppsrätter för innovationsfonden som tagits från reserven för marknadsstabilitet under 2020	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 30 oktober 2018 och offentliggjordes i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> den 4 januari 2019 ⁸⁵
Översyn av förordning (EU) nr 1031/2010 (auktioneringsförordningen)	Ändring av vissa aspekter av auktioneringsförfarandet för att genomföra krav för fas 4, framför allt för att möjliggöra auktionering av utsläppsrätter för	Delegerad akt	2019

⁸¹<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=SV>

⁸²<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331&from=SV>

⁸³<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0856&from=SV>

⁸⁴<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1122&from=SV>

⁸⁵<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0007>

ngen)	innovationsfonden och moderniseringsfonden och för att avspegla klassificeringen av utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som finansiella instrument enligt direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument (Mifid II)		
Översyn av förordning (EU) nr 601/2012 om övervakning och rapportering	Förenkla, förbättra och förtydliga övervaknings- och rapporteringsreglerna och minska den administrativa bördan, med utgångspunkt i erfarenheterna av genomförandet under fas 3	Kommissionens genomförandeförordning	Antogs den 19 december 2018 och offentliggjordes i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> den 31 december 2018 ⁸⁶
Översyn av förordning (EU) nr 600/2012 om verifiering och ackreditering	Förenkla, förbättra och förtydliga ackrediterings- och verifieringsreglerna och minska den administrativa bördan så mycket som möjligt, med utgångspunkt i erfarenheterna av genomförandet under fas 3	Kommissionens genomförandeförordning	Antogs den 19 december 2018 och offentliggjordes i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> den 31 december 2018 ⁸⁷
Förordning om komplettering av direktiv 2003/87/EG vad gäller Corsia	Komplettera direktivet om EU:s utsläppshandelssystem beträffande de åtgärder som antagits av Internationella civila luftfartsorganisationen för övervakning, rapportering och verifiering av utsläpp från luftfarten för genomförandet av Corsia	Kommissionens delegerade förordning	2019
Riktlinjer för statligt stöd inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter 2021–2030	Översyn av EU:s riktlinjer för statligt stöd inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter inför fas 4 för att ta hänsyn till de nya bestämmelser som införs genom det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för stödordningar för kompensation för indirekta koldioxidkostnader	Meddelande från kommissionen	2020

Aktuell situation
Planerade
Pågående
Genomförda

Tillägg 8

⁸⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2066>

⁸⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2067&from=SV>

Tabell 8.1: Medlemsstaternas bidrag till reserven för marknadsstabilitet 2019⁸⁸ och 2020⁸⁹

Medlemsstat/EES Eftastat	Bidrag till reserven för marknadsstabilitet 2019	Kända bidrag till reserven för marknadsstabilitet 2020⁹⁰
Österrike	5 935 748	3 957 699
Belgien	9 846 994	6 565 549
Bulgarien	8 292 720	5 529 227
Kroatien	1 614 984	1 076 801
Cypern	932 844	621 980
Tjeckien	15 406 858	10 272 626
Danmark	5 340 750	3 560 981
Estland	2 904 319	1 936 474
Finland	7 130 025	4 753 992
Frankrike	23 346 791	15 566 629
Tyskland	85 389 770	56 934 202
Grekland	12 684 492	8 457 470
Ungern	5 115 708	3 410 933
Island	166 450	110 982
Irland	3 991 393	2 661 288
Italien	40 304 729	26 873 449
Lettland	865 501	577 079
Liechtenstein	3 725	2 484
Litauen	1 792 324	1 195 044
Luxemburg	467 394	311 638
Malta	354 798	236 564
Nederländerna	14 291 411	9 528 894
Norge	3 314 570	2 210 012
Polen	39 282 170	26 191 650
Portugal	6 478 775	4 319 767
Rumänien	14 941 290	9 962 205
Slovakien	4 752 513	3 168 770
Slovenien	1 577 714	1 051 951
Spanien	32 660 234	21 776 430
Sverige	3 457 106	2 305 049
Storbritannien	44 480 623	29 657 753
Summa	397 124 723	264 785 572

⁸⁸ För perioden januari–augusti 2019 baseras siffrorna på kommissionens meddelande C(2018) 2801 final, 15.5.2018, som finns på https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf.

⁸⁹ För perioderna september–december 2019 samt januari–augusti 2020 baseras siffrorna på kommissionens meddelande C(2019) 3288 final, som finns på https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf.

⁹⁰ En del av medlemsstaternas bidrag till reserven för marknadsstabilitet 2020 kommer att fastställas efter 2020 års offentliggörande av överskottsindikatorn.

Tillägg 9

Tabell 9.1: Outnyttjade medel i NER300 inom energidemonstrationsprojekten InnovFin: projekt som fått stöd

Projektets titel	Beskrivning	Bild
WAVE ROLLER	Syftet med Wave Roller är att demonstrera genomförbarheten av vågenergiteknik på kommersiell nivå, genom att överbrygga klyftan mellan demonstratorn och den kommersiella utvecklingen av en oscillerande vågvallskonverterare nära kusten som konverterar vågenergi till elkraft. NER300-bidraget kommer att uppgå till 10 miljoner euro.	
WINDFLOAT	Windfloat-projektet är en innovativ havsbaserad vindkraftpark på en flytande plattform som till hälften ligger under vatten cirka 20 km utanför Portugals kust. Syftet med projektet är att främja den senaste tekniken med flytande stödstrukturer genom att demonstrera Windfloat-projektets skalbarhet för större turbiner. Därefter främjas utvecklingen av djuphavsbaserade vindkraftparker. NER300-bidraget inom energidemonstrationsprojekten InnovFin kommer att uppgå till 60 miljoner euro. Windfloat-projektet får också ett bidrag på nästan 30 miljoner euro inom ramen för det ursprungliga NER300-programmet.	

LADDNINGSNÄTET
GREENWAY

Projektet kommer att bidra till en snabbare utveckling av infrastrukturen för elfordon. Det demonstrerar genomförbarheten när det gäller den kommersiella utvecklingen av ultrasnabba laddningsstationer för elfordon och pilotmodellen till ett integrerat system för batteriers energilagring. Demonstrationen kommer att göras i Slovakien, Polen, Tjeckien och Baltikum. Finansieringen inom energidemonstrationsprojekten InnovFin uppgår till 17 miljoner euro, varav nästan 3 miljoner euro backas upp med outnyttjade medel från NER300.

